



MHB1644

VILVAKOKA

1995. november



*A Vakok Világa kiadását 1995-ben a
Nemzeti Kulturális Alap 1.000.000 Ft-tal támogatta.*

Tartalomjegyzék

Dani Ferenc: Lélek Neglizsében	3
Bartha Zsuzsanna: Elnökségi tudósítás	3
Az ellátások emelése nem visszamenőleges	9
Bartha Zsuzsanna: Párbeszéd a sötétben	9
Gesztési Erzsébet - Lak István: Kulturális seregszemle Zalában	11
Vad Zsigmond: Kanizsai visszatekintés	14
Gesztési Erzsébet: Landini-siker a Gótikus Lovagteremben	14
Bereczk Istvánné: Nagy siker volt!	15
Lak István: Táj változó fényben	17
Kardos András: Látássérültek rehabilitációs és készségfejlesztő tábora Gyulán	18
Acsay Antal: A szülők szerepéről	19
Bereczk Istvánné: Unokáink már csak beszélni fognak róla?	21
Varró Gusztáv írása nyomán: "Látnak-e" a vakok?	22
Markóczi Mária: Nyári emlékek	23
Családi hétvége Váralján - Tánc, vetélkedő, halászléfőző verseny	24
Illés Rudolf: Vak hadirokkantak híradója	24
Bartha Zsuzsanna: Nyergelj és nyargalj!	26
Gelencsér Gábor: Második kötet - 53 év után	27
Kovács Pál: Régi kódexek titkai (VII. rész)	28
Németh Tamás: Színes hírek	29
Gratulálunk	31
Tankönyvek mágneslemezen	31
Az Árueladás árváltozásairól	32
Meghívó	32
Felhívások, közlemények	32
Hirdetések	32
Lak István: Végső búcsú Monostori Józseftől	33

*A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének havi
folyóirata. Felelős kiadó: Erhartné dr. Molnár Katalin.
Kiadóhivatal: MVGYOSZ 1146 Budapest, Hermina út 47.
Felelős szerkesztő: Bartha Zsuzsanna. Készült a Signatura Ipari
Termelő és Szolgáltató Kft. nyomdájában 1650 példányban.
Felelős vezető: Rózsavölgyi László. ISSN: 0209-6765.*

Dani Ferenc:

Lélek Neglizsében

*Átkok ízesedtek bús lelkem borsán
Koravénon: merész, ostorzó szavak
És szánakoztam sok bukott féreg sorsán,
Kiket elgáncsolt az Élet: a buta, vak.*

*Ó, jaj, mily könnyelműn elkomolyodtam
Erővel megáldott ifjú életem!
Minden kicsi célért maflán odadoztam,
Nem béklyózta erőm rettegés, félelem.*

*Most aludj ki bennem lángoló máglya
S utáltasd meg velem aki jóra int,
Hogy e Szent Bűnöző éltét ne sajnálja!*

*Haljon meg bennem a vágy, harag és
zokszó,
Hogy lássam magam békélten, amint
Befogadja elnyűtt testem, a koporsó!*

Bartha Zsuzsanna:

Elnökségi tudósítás

Az MGVYOSZ Országos Elnöksége 1995. szeptember 27-én tanácskozott. Igazoltnan dr. Szóke László hiányzott az ülésről. Dr. Szigeti György elnök köszöntője után a testület elfogadta a napirendet.

Első pontként az MGVYOSZ Nógrád megyei Szervezetének tevékenységéről szóló beszámolót hallgatta meg az elnökség. A Nógrád megyei szervezet képviselőiben jelen voltak: Koperla Lajosné titkár

és Godó Józsefné adminisztrátor. (Az írásos anyag kivonatos ismertetőjét az 1. sz. mellékletben olvashatják - a szerk. megj.) Szóbeli kiegészítésként az alábbi információk hangzottak el: A tervezett látássérült óvodai csoport indulásának ideje 1996. szeptember 1. Sikerült kifestetni a megyei szervezet irodáját. Szervezés alatt áll a területfelelősi hálózat kiépítése. A megyei szervezet fennállásának 40. évfordulóját készül megünnepelni. A tájékoztatót követően az elnökség tagjainak hozzászólásából jól kirajzolódott, hogy Nógrád megyében családias légkörben működő szervezet tevékenykedik, ahol igyekeznek különös hangsúlyt helyezni a fiatalok bevonására. A Nógrád megyei szervezet beszámolóját az elnökség elfogadta.

A napirend második pontjaként az MGVYOSZ Békés megyei Szervezetének beszámolóját hallgatta meg a testület. A Békés megyei szervezet képviselőiben jelen voltak: Petrics Jánosné - elnök, Lévai József - titkár, Todola Mihályné - adminisztrátor. (Az írásos beszámoló kivonatát a 2. sz. mellékletben megtalálják - a szerk. megj.). Szóbeli kiegészítésként hangzottak el a következők: A családlátogatások a megbízottak révén eredményesen folynak. A múlt év decembere óta egy polgári szolgálatos katona dolgozik a megyei szervezetnél (a megyei szervezet adományszámlájának terhére). A főtitkár hozzászólásában kiemelte, hogy Békéscsabán mindig példamutató közgyűléseket tartanak. A megyei szervezetnél egységes és lendületes munka alakult ki - hangsúlyozta, s ezt a véleményt osztotta az egész testület amikor jóváhagyta a beszámolót.

A napirend harmadik pontjaként a gyógymasszörképzés helyzetéről hallgattott meg tájékoztatást az elnökség dr. Kra-



bót György előterjesztésében. (A kivonatot a 3. sz. mellékletben találják - a szerk. megj.). Az elmúlt tanévre vonatkozóan dr. Krabót elmondta, hogy a 13 végzett hallgatóból 9 már elhelyezkedett. Az elnökség tagjai hosszasan megvitatták a témakört. Sok kritika illette a felvételi vizsga színvonalát. Javaslatként elhangzott, hogy az írásbeliség (sík- vagy pontírás ismerete) a feltételek között szerepeljen a jövőben. A tájékoztatót a testület tudomásul vette.

A napirend utolsó pontjaként az Etikai Kódex megvitatására került sor dr. Kiss László előterjesztése nyomán. Bár a szabályzat elkészült, az elnökség úgy ítélte meg, hogy koncepcionálisan ütközik az alapszabállyal, ezért érdemben a novemberi elnökségi ülésen vitatja meg. Egyúttal úgy határozott, hogy dr. Kiss László és dr. Szél Lajos együttesen dolgozzák át a szabályzatot.

Következtek a bejelentések:

- Az új gyógyászati segédeszköz rendeletben az összecsukható fehérbot kihordásának idejét 3 évben határozták meg annak ellenére, hogy az MVGYOSZ évek óta írásban kéri az idő lerövidítését.
- Az ENSZ irányadó határozatokat fogadott el a mozgássérültek esélyegyenlőségére vonatkozóan.
- A Vakok Állami Intézetében módszertani tanácskozást rendeznek az intéze-

ten belüli rehabilitációs foglalkoztatásról. Ezen szövetségünk is részt vesz.

- Jövőre az MVGYOSZ állami támogatásának összege nem önálló előirányzatként szerepel a költségvetésben, hanem a fogyatékosokat támogató társadalmi csoportba került, így a következő év támogatásáért pályáznia kell.
- A különféle, nyugdíjszerű szociális ellátások felülvizsgálatra kerülnek.
- A Budapest, II. Frankel Leó utcában sikerült eladnia az MVGYOSZ-nek egy örökölt ingatlant. Az összeg az adományszámlára került.

Az ülés az elnöki zárszóval ért véget.

Mellékletek

Az MVGYOSZ Nógrád megyei Szervezetének beszámolója (kivonat)

A megyei szervezet új titkára 1993 februárjától látja el tisztjét. Legfőbb célunk: tagjaink érdekeinek képviselése, a társadalomba való beilleszkedésük elősegítése. Öt fős elnökségünk évente négy alkalommal ülésezik hivatalosan, de havonta találkozzunk azért, hogy a napi feladatokat megbeszéljük. A hó minden első hétfőjén klubdélután tartunk: egészségügyi felvilágosító előadásokat, beleértve a helyes táplálkozást és életmódot. A megyei könyvtár hangoskönyveket biztosít tagjainknak (házhoz is szállítja, ha szükséges).

Tagságunk

Létszámunk: 828 fő. (vak: 808, gyengénlátó 20 fő). Kiskorúak száma: 38 fő (tanuló 2 fő). Elhalálozott 48 tagunk, míg újonnan belépett 65 fő. Az önkormányzatok rend-

szeresen megküldik azoknak a személyeknek a nevét, akik a vakok személyi járadékában újonnan részesülnek. Ennek alapján belépési lapot és egy tájékoztatót küldünk a friss látássérültnek.

Tagjaink nagy része idős (kb. 70% 50 év feletti). Megyénkben nagyon sok autóbusz- és vonat járatát megritkították vagy megszüntették, így ritkábban juthatunk el családlátogatás keretében tagjainkhoz. Sorstársaink bizalommal fordulnak hozzánk, mert tudják: ők is tartoznak valahová, s hogy igyekszünk segíteni rajtuk. Sokok ügyben keresnek fel bennünket tagjaink: pl. levélírás, hivatalos ügyek elintézéséhez segítségkérés. A közös kirándulások célja: szorosabbra fűzni a kapcsolatot tagjaink között. A városi Vöröskereszttel egyre jobb kapcsolataink: karácsonykor sok rászorultnak tudtunk segítségükkel csomagot ajándékozni. A Vöröskeresztnél olcsóbban vásárolhattunk egy-egy akció alkalmával, s ingyenesen ruhaneműt is biztosítottak tagjainknak. A helyi kábeltelevízió tagjaink részére elengedte az előfizetési díjat. Jó kapcsolatunk van a megyei újsággal is. Salgótarjánban három helyen szereltek fel hangjelzéses lámpát, megkönynyítve közlekedésünket. A segédeszközök vásárlásakor anyagi támogatást igyekszünk nyújtani sorstársainknak.

A megyében élő vak gyermekeket is számon tartjuk. A közeljövőben egy csoport indul vak gyerekeknek Salgótarjánban az acélgyári óvodában - szakember irányításával. Főiskolára egy, továbbá egy másik fiatal tagunk menedzser-titkárnőképző tanfolyamra jár. Egy végzett gyógyszerész sikeresen elhelyeznünk a helyi kórházban. Megyei szervezetünknel a pontírás tanulására lehetőség van. Megyénkben a

látássérülteknek munkát találni szinte lehetetlen. (A bányák megszűntek, a gyárak leálltak). Nógrádbercelen még működik a foglalkoztató intézet, ahol tagjaink jó ellátást és némi munkalehetőséget kapnak (a 36 tagból kb. 70% dolgozik). Minden évben megünnepeljük a Fehér Bot Napját éppúgy, mint a karácsonyt.

Beszámoló az MVGYOSZ Békés megyei Szervezetének munkájáról 1990-95

(kivonatos ismertető)

Az eltelt időszakban mozgalmassá vált szervezeti életünk. 1992-ben új titkár és elnökség választás történt. A megyei elnökség kéthavonta ülésezik. Hét körzeti csoportunk működik. Fejlődőben van megbízotti rendszerünk: ezek a személyek összekötők az elnökség és a tagság között (családlátogatások, tagdíjak kivitele, a rendezvényekre felhívják a figyelmet). Megyei szervezetünk székházát két éve a helyi önkormányzat döntése alapján díjmentesen bérelhetjük. Az épületet felújítottuk kívül és belül, s számítógéppel, fénymásolóval bővítettük az iroda gépparkját. Tagjaink örömmel, bizalommal és szeretettel keresnek fel bennünket.

A számok tükrében

A megyei szervezet tagjainak száma: 1003 fő (vak 877; gyengénlátó 126; a nők száma 619; férfiak 384; kiskorú 31 fő). Jelenleg 83 tagunk dolgozik (1990-ben 53 fő dolgozott). Négy középiskolás tagunk van. 1990 óta 430 tagfelvétel történt, míg 449 tagunk lemorzsolódott vagy elhalálozott. Az eltelt időszakban 44 tagunk kapott

támogatást a "Telefonnal a rászorultakért" Alapítványtól, 105 fő nyaralt az MVGYOSZ balatonboglári üdülőjében. 45 tagunk részesült segédeszköz térítésben.

Az 1995. évre 83 tagunk fizetett elő a Vakok Világa síkírású, 17 fő a pontírású változatára. Fogadóóráinkat hétfő-kedd-szerda napokon tartjuk, illetve minden hó első csütörtök délután fogadónapot iktatunk be. Napi 10-12 fő keres fel bennünket a fogadónapokon.

Évről-évre csatlakozunk az országos rendezvényekhez.

Kapcsolataink

Nagy örömmel és hálás köszönettel kell szólnunk a megyei könyvtárral kialakult kapcsolatunkról. Túl azon, hogy hangoskönyvtárat működtetnek, bármikor fordulhatunk hozzájuk segítségért (pl. terem, vetélkedőhöz anyaggyűjtés, pályázatok). Köszönettel tartozunk a békéscsabai Jókai Színház igazgatójának azért, hogy 20-25 fős csoportunk ingyenesen látogathatja a nyilvános próbákat. Nagy segítséget nyújt a VOLÁN Rt. vezetősége is: kedvezmények, melyek lényegesen olcsóbbá teszik kirándulásainkat. A felsoroltakon kívül a Vöröskereszt megyei és városi szervezetével, a Békéscsabai Családsegítő Szolgálattal, a megyei újságokkal, a helyi rádiókkal, a Közlekedésbiztonsági Tanáccsal és a 2. sz. Postahivatallal gyümölcsöző az együttműködésünk. Két vak gyerekünk a megyei Vöröskereszt jóvoltából két hétig üdülhet Svájcban. A megyei szemész főorvos készséggel áll tagjaink rendelkezésére, valamint kéthavonta megküldi azoknak névsorát, kiknek a vakok személyi járadéka jogosságát megállapította. Évek óta pozitív a kapcsolatunk a mozgássérültek békéscsa-

bai csoportjával (közös farsang, karácsonyi ünnepség és nyári szabadtéri játékos programok). A megyében lévő 72 önkormányzat között akad olyan, amely segítőkész és meghívásainkat megtiszteltetésnek veszi. Sikerült megnyernünk egy ügyvédet, aki a csütörtöki ügyfélfogadásainkon ingyenes jogi tanácsadást tart. A felsoroltakon kívül még rengeteg segítők van, megértéssel és barátsággal vesz körül bennünket.

Kulturális életünk

Kultúracsoporthozunk 40 éve alakult és jelenleg is sikeresen működik. Fellépnek szociális otthonokban és különböző ünnepségeinkben. Munkájuk elismeréseként a Braille-Emlékérem ezüst fokozatával tüntette ki őket az MVGYOSZ Országos Elnöksége. Megyei szinten is rendezünk vetélkedőket, melyek népszerűek tagjaink körében. Adományszámlánkról két sorstársunk verseskötetének megjelentetéséhez nyújtottunk segítséget, valamint megelőlegeztük a nyomdai költséget a megyében élő sorstársak írásaiból összeállított antológiára. Kirándulásainkat az "Ismerd meg hazádat" program keretében szervezzük.

Pályázat útján nyert sporteszközeinket tagjaink díjmentesen kölcsönzik, használják (súlyzók, mini- és superkondik, szobakerékpárok). A mozgás- és hallássérültekkel rendszeresen közös programokat szervezünk (ügyességi játékok, lengőteke, strandolás, stb.).

Segélyezés

A vak gyermekek részére szeptemberben beiskolázási segélyt adunk. A vakvezető kutyával közlekedőknek a kutya ellátásához vásárlási utalványt biztosítunk. Rá-

szorult tagjainknak élelmiszercsomagokat küldünk. Ingyenes ruhaakciókat szerveztünk tagjainknak (Vöröskeresztől, Családsegítő Szolgálatától, saját gyűjtésből). Kedvezményes akciókat szerveztünk ruhaneműből, tésztafélékből, élelmiszerekből, szaloncukorból, stb. Beszereztünk egy vérnyomásmérőt, s fogadóóráinkon kérhetik tagjaink a mérést. Az eltelt időszakban 15 tagunk részére folyt Braille-oktatás ingyenesen. Irodánkban ingyenesen fénymásolunk ügyfeleinknek. Tagjainkat információs levélben értesítjük rendezvényeinkről és a lehetőségekről.

Tájékoztató a gyógymasszőrképzés helyzetéről

(kivonat)

Az MVGYOSZ keretén belül mintegy 35 éve kezdődött a gyógymasszőr-oktatás. Annak idején dr. Lévai Sándor főorvos kezdeményezésére és elvi irányítása mellett indult meg a képzés. Kezdetben még a munkahelyezésben is segített az újonnan végzett sorstársaknak. Az elmúlt 35 év során töretlenül, magas színvonalon, a minőségi szakemberképzés követelményrendszerét szem előtt tartva sikerült olyan gyógymasszőröket képezni, akik nemcsak a szűk szakmai kereteken belül állják meg helyüket, de elismertek a társadalom minden rétegében.

I. Beiskolázás és oktatás

Az MVGYOSZ által szervezett gyógymasszőr szaktanfolyamra azok a vak- és gyengénlátó fiatalok kerülhetnek, akik tagjai a szövetségnek, életkoruk nem haladja meg a 35 évet, középiskolai végzettséggel rendelkeznek és a háziorvos alkalmasnak ítéli őket a gyógymasszőr szakma

elsajátítására. A szaktanfolyamon való részvételt felvételi vizsga előzi meg. A felvételi vizsgára való jelentkezés az MVGYOSZ Rehabilitációs Osztálya által kiadott, a szövetség megyei szervezeteinél igényelhető nyomtatványon történik. A kitöltött jelentkezési lapnak tartalmaznia kell a felvételiző adatait, valamint a megyei szervezet titkárának és a háziorvosnak ajánlását. A felvételi vizsga során nézik az elméleti alkalmasságot (biológia embertani rész) és az általános műveltséget; a fizikai alkalmasságot (manuális koordinációs képesség); a személyiségi alkalmasságot (megjelenés, kommunikációs készség, közlekedés, stb.); a szociális háttérrel, a munkahelyezhetőséget. Az elmondottak alapján a felvételtől az MVGYOSZ főtítkára által felkért bizottság dönt.

A gyógymasszőr szaktanfolyam az MVGYOSZ szervezésében az Egészségügyi Dolgozók Továbbképző Intézetének kihelyezett tagozataként működik, melynek tudományos bázisát, előadói gárdáját az ORFI orvosai és szakemberei képezik. A hallgatók az alábbi témakörökből tantárgyszerűen kapnak oktatást: anatómia, élettan, belgyógyászat, reumatológia, ideggyógyászat, ortopédia, vezetett passzív kimoztatás, masszázs (elmélet és gyakorlat). Az elmúlt 35 év alatt mind a szakmai felkészítés, mind a hallgatóknak a záróvizsgán nyújtott teljesítménye megfelelt és megfelel a jelenlegi és a jövőben elvárható szakmai követelményeknek. A tanulmányi eredmények átlagban jó közepes szintet mutatnak. A tanfolyam költségeit teljes egészében az MVGYOSZ vállalja magára. Az elmúlt három év során különböző pályázatok útján sikerült a költségvetés terheit csökkenteni. Jelenleg az egy gyógy-

masször hallgatóra jutó költség: 40.409 forint. A sikeres szakvizsga letétele után a hallgatók a Népjóléti Minisztérium által elismert és az Egészségügyi Dolgozók Továbbképző Intézete által kiállított, a gyógymasször szakma művelésére jogosító oklevelet kapnak. A munkaügyi miniszter rendelete értelmében a gyógymasször tanfolyam elvégzése középiskolai végzettséghez kötött és szakmának minősül. Az illetékes területi munkaügyi hivatal kérésünkre tanulóinkat regisztrálta, s ezáltal bevonta a pályakezdő munkanélküliek segélyének és jövedelempótló támogatásának ellátási körébe. A záróvizsgák után a hallgatók kötelesek hathetes munkahelyi gyakorlaton részt venni.

II. Munkábehelyezés

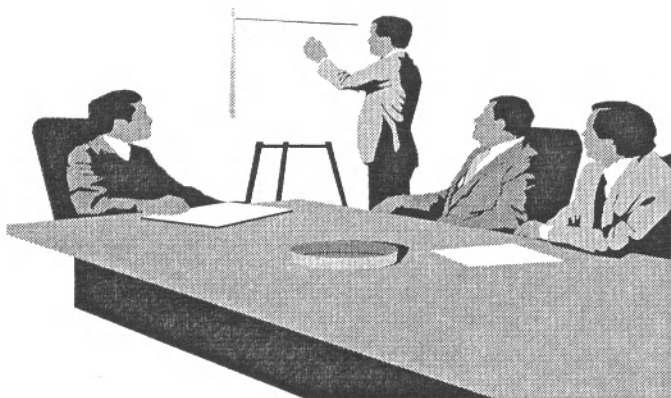
Az eltelt 35 év során mintegy 450 gyógymasszört képeztünk ki (jelenleg aktív dolgozó kb. 260-280 fő). A végzett hallgatók munkábaállításáról az MGYOSZ maga gondoskodik. Az aktív állomány 60%-a kórházakban, 30%-a fürdőkben és 10%-a egyéb területeken tevékenykedik.

Az egészségügyi intézmények különböző osztályain - főként fizioterápia, rehabilitációs centrumok, belgyógyászat, ideggyógyászat, stb. - dolgozó masszörök munkájával a munkáltatók általában elégedet-

tek. Ezt a tényt igazolja, hogy az ország különböző területein referencia -bázismunkahelyek alakultak ki, így pl. Budapesten az ORFI, a MÁV Kórház; vidéken Kaposvár, Miskolc, Győr, stb. Jelenleg a gyógymasszörök elhelyezkedésének esélyeit nagy mértékben rontják: a munkahelyek kevés száma, az óriási konkurenciaharc, az egészségügyi intézmények átszervezése. A fürdővállalatok annak dacára, hogy saját maguk is képeznek gyógymasszöröket - az elmúlt időszakban ugyan kisebb létszámban -, folyamatosan fogadják a nálunk végzett szakembereket. Az egyéb szférát is vizsgálva, elmondható, hogy az elmúlt 35 év során a meghódított területek köre egyre bővült: pl. sportegyesületek, kulturális intézmények: színházak, táncegyüttesek; szociális intézmények, privát kozmetikai szalonok. Erre a területre jellemző, hogy a gyógymasször-tevékenység mellett pl. a reflexológia, akupunktúra, stb. ismeretét is elvárják.

Az 1980-as évek elejétől hazánkban is megjelent a gyógymasször, mint vállalkozó. Napjainkban kb.10-12 személy folytat privát tevékenységet. Lényegesen magasabb azonban azoknak a száma, akik kiegészítő tevékenységként dolgoznak a magánszférában. Rehabilitációs csoportunk jogi és szakmai tanácsokkal látja el a vállalkozás iránt érdeklődőket.

Összegzésként elmondható, hogy az általános munkaerőpiaci helyzethez képest gyógymasszöröinket sikerült a számukra megfelelő munkahelyre elhelyezni. Ez a tény azt igazolja, hogy továbbra is igény van a vak gyógymasszörök által nyújtott szolgáltatásokra. A tanfolyam pedig még mindig alkalmas arra, hogy a szakmában magas szinten szakembereket képezzen.

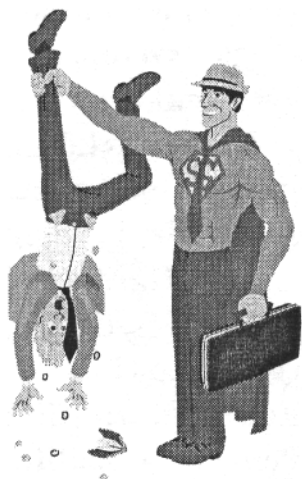


Az ellátások emelése nem visszamenlőeges

(MH információ)

A nyugdíjszerű, rendszeres szociális ellátások emelésére a kormány rendeletének értelmében szeptember elsejétől került sor, tehát az ilyen ellátásban részesülő biztosítottaknak nem jár a januártól számított (a nyugdíjasokat megillető) nyolchavi különbözet - tájékoztatta lapunkat a nyugdíjbiztosítási önkormányzat sajtóirodája. Információink szerint a nyugdíjfolyósító igazgatóságok ügyfélszolgálati irodáihoz számtalan reklamáció érkezett, hogy csak a szeptemberi emelt nyugdíjat kézbesítették a pénzespostások. A nyugdíjfolyósító igazgatóság a reklamációkat nem tudja kedvezően elbírálni, hiszen a kormány augusztus 4-ei rendelete egyértelműen nyilatkozik.

A kormányrendelet értelmében négy százalékkal emelkedett szeptember elsejétől az átmeneti járadék, az egészségkárosodási járadék összege. A vakok havi 4200 forintot el nem érő személyi járadékát és rendszeres szociális segélyét havi 4200 forintra emelték. A rokkantsági járadék és a rendszeres szociális járadék összege 300 forinttal, a házastársi pótlékhoz járó kiegészítés és házastárs utáni jövedelempótlék össze-



ge havi 150 forinttal emelkedik szeptember elsejétől. A hadigondozottak pénzellátása és a nemzeti gondozási díj nagysága változatlan.

A szeptember 1-jétől megállapításra kerülő rokkantsági járadék összege havi 7800 forint. A vakok rendszeres szociális segélyként maximum havi 8715 forintot kaphatnak. A rendszeres szociális járadék összege 8400 forint, ha szeptember elseje után határozza meg a nyugdíjfolyósító.

Bartha Zsuzsanna

Párbeszéd a sötétben

"Erre csörög a dió, erre meg a mogyoró..." - mondják a mondókát a gyerekek, miközben bekötött szemű társuk próbálja megfogni őket. Azután lekerül a kötés és újra teljes pompájában tárul a világ a szem elé. Elképzeltető-e a vakság, a vizualitásra épülő világ látás nélkül? Változik-e a látó ember szemlélete azután, hogy 45 percen át saját bőrén érezheti: miként lehet erdőn és mezőn, a város forgatagában közlekedni, a hangok, illatok és formák segítségével tájékozódni, informálódni erről a gyönyörű világról?

Rendhagyó kiállítás a Városligetben

A "Más Szemmel" Alapítvány Németországban rábukkant egy követendő ötletre, s elhatározta: megrendezi Budapesten - a világ sok nagyvárosa után - a "Láthatatlan formák, illatok, hangok és párbe-

széd a sötétben" elnevezésű kiállítást. Hogy kiknek és miért? A látó embereknek - főként a gyerekeknek -, kiknek természetes, hogy kék az ég, robog az autó, ragyognak a csillagok... Mi történik lelkükben és tudatukban, ha bevezetik őket egy teljesen sötét terembe, kezükbe adva egy fehérbotot? Várhatóan átértékelődik addigi gondolkodásuk: a többi érzékszervre és egy "igazi" vak idegenvezetőre kell támaszkodniuk, mert megfordul a világ. A világosságot felváltja a sötétség, az addig 70%-ban a szemén keresztül tájékozódó ember elbizonytalanodik, kénytelen rábízni magát a sötétben jól boldoguló vakra. A terem biztonságos, "csak" azon kell elgondolkodni, hogy amikor eltorlaszolja a járdát autójával, nem mondja be a megállót, nem segít az úttesten való átkelésben... mit érezhet a vak ember? Elmélkedhet azon is a látó, hogy mekkora tartás és akarat kell vakon tanulni, dolgozni, gyereket nevelni és szépnek "látni" az életet? Mert lehet, ez nem vitás: a világon élő több millió vak és látássérült ember élete példázza. A látogatók megismerkedhetnek a pontírással és a vakok életét megkönnyítő segédesszközökkel, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének tevékenységével is.

A szervezés kulisszatitkai

Sok-sok ember összefogásán, erkölcsi és anyagi támogatásán múlt, hogy A Fehér Bot Napja közeledtével október 13-án megnyithasson a kiállítás a városligeti Palme-házban (Olof Palme sétány 1.), s december 17-ig fogadhassa az érdeklődőket. A szervező, a "Más Szemmel" Alapítvány és lelkes munkatársai (Somoskői Gábor, Jerger Krisztina, Szabó Eszter, Ránki Jú-

lia, Bátorfi Andrea, Kemény György és sokan mások) több hónapon át kitartóan és hittel dolgoztak, remélve, hogy a kiállítás eléri célját. Magyarország valamennyi oktatási intézményének megküldött levelükben a fiatalokat és a pedagógusokat invitálják a kiállításra, mert vallják: a másággal szembeni tolerancia és empátia gyermekkortól tanítandó.

A kiállítás költségeinek előteremtéséhez jelentős támogatást nyújtottak: a "Média A Jövőért" Alapítvány, a Soros Alapítvány, a Garancia Biztosító, a Magyar Alkotóművészek Alapítványa, a Philip Morris, a Geo Holding, az Állami Nyomda, az Egészségbiztosítási Önkormányzat és Pénztár. A kiállítás nyitvatartása: minden nap 10-18 óra, szombaton 12-22 óra között - hétfőn zárva. Október 20-tól minden pénteken 19 órai kezdettel neves esztéták, lelkészek és pszichológusok tartanak előadást a világosság és a sötétség különböző aspektusairól.

Ha látó gyermekei, családtagjai és barátai úgy érzik, elég erősek ahhoz, hogy szembesüljenek a vakság realitásával, keressék fel a kiállítást. A vak idegenvezetőknek a sötétben megtett "túra" után bármilyen kérdést - nincs tabu! - feltehetnek, s remélhetőleg arról győződnek meg: a vakoknak nincs külön világuk, csak más információk alapján "látható".

Tájékoztatjuk a tisztelt Olvasókat, hogy "Láthatatlan formák, illatok, hangok és párbeszéd a sötétben" címmel 1995. október 13-december 17-e között a városligeti Palme-házban (Budapest, XIV. Olof Palme sétány 1.) rendhagyó kiállítás nyílt. Nyitvatartása naponta 10-18 óra, szombaton 12-22 óra között; hétfő szünnap. A kiállítás a látó emberekkel a vakságot ér-

zékelteti, annak reményében, hogy a társadalom nagyobbik felének szemlélete, toleranciája a mássággal szemben formálódhat. (A kiállításról lapunkban külön cikket olvashatnak - a szerk. megj.)

1995. október 20-tól minden pénteken, 19 órakor tudományos előadások kezdődnek "Párbeszéd a sötétről" címmel ugyancsak a Palme-házban.

Időrendben:

Október 20.: Karátson Gábor, festő: "A festészet és a látás hazugsága".

Október 27.: Pressing Lajos, pszichológus, buddhista tanító: "A Sötét korszak és a szellemi megvakulás a keleti bölcsélet tükrében".

November 3.: Balassa Péter, esztéta: "Világosság, sötétség, látás Pilinszky János költészetében".

November 10.: Somogyi István, az Arvisura Színház vezetője: "A belső látás világa. Utazás a szellemvilágban". Közreműködik: Sipos Mihály.

November 17.: Donáth László, evangélikus lelkész: "Jézus és a vakon született története" - gondolatok bűnről és bűnbocsánatról.

November 24.: Földényi F. László, esztéta: "Az irodalom éjszakai oldala" - az éjszaka és a sötétség motívumai az európai irodalomban (vetítéssel).

December 1.: fr. Barsi Balázs: O. F. M. Novícius mester, Széchény: Én vagyok a világ világossága - világosság és sötétség a János evangéliumban.

December 8.: Hoppál Mihály, néprajzkutató: "Sámánizmus: utazás, élmény és a másik realitás" - vetítéssel.

December 15.: Fehér József András, pszichológus, kreativitás kutató: "C. G. Jung alkímiai szintézise" - különös te-

kintettel az elfeketedés/nigrédo állapotára.

Az előadássorozat megrendezését a Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága támogatja. Az előadásokra a belépési díj egységesen 150 forint.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Gesztesi Erzsébet - Lak István:

Kulturális seregszemle Zalában

Még a múlt év végén megszületett a gondolat, hogy az MVGYSZ Zala megyei szervezete kulturális seregszemlét szervez. Az elhatározást tett követte, megkezdődött az előkészítő munka. 15 megye jelezte részvételi szándékát a Nagykanizsán augusztus 25-27-én tartandó rendezvényre, ahová végül 14 megye érkezett meg. Sajnos, Tolna megye szereplői megbetegedtek, ezért lemondták részvételüket.

Már a kanizsai állomáson kellemes meglepetés ért bennünket: a hangosbemondó szeretettel köszöntötte Nagykanizsán a seregszemlére érkezőket. A szervezők mindenkit vártak az állomáson és gondoskodtak a kíséretéről a közeli Cserhádi Sándor szakközépiskola kollégiumába, ahol kényelmes szállás várt bennünket.

A megyék küldöttei sorra érkeztek augusztus 25-én a Hevesi Sándor Művelődési Központ színháztermébe hozzátartozóikkal, barátaikkal és az érdeklődőkkel együtt. A háromnapos rendezvényt Nagykanizsa polgármestere, Suhai Sándor úr nyitotta meg. Elmondta, hogy a város írá-

szos említése 750. esztendejében különös jelentősége van e rendezvénynek. Ez a találkozó közelebb hozza egymáshoz a látássérülteket és a látókat - vélekedett, tartást és hitet ad az embereknek.

Erhartné dr. Molnár Katalin, az MGVYOSZ főtitkára üdvözlő beszédében kiemelte a találkozó fontosságát: bemutatkozhatnak egymásnak a megyék. Megemlítette azt is, hogy Zala megye már másodszor rendez ilyen nagyszabású találkozót. 1988-ban Zalaegerszegen rendezték a Vakok VIII. Sakkolimpiáját több mint 30 ország részvételével. Most pedig ismét Zala megye ad otthont az országos Kulturális Seregszemlének - hangsúlyozta a főtitkár asszony, majd az MGVYOSZ Jubileumi Emlékérmét adta át a polgármester úrnak, a szervezésben nyújtott segítsége elismeréseként. Továbbá köszönetet mondott az intézményeknek, a vállalkozóknak és az egyéneknek a támogatásért.

A sok szereplő közül - a teljesség igénye nélkül - csak a legkiválóbbakat és a legérdekesebb produkciók előadóit említhetjük a fellépések sorrendjében. A Győr-Moson-Sopron megyei szereplők műsorában szavalatok, magyarnóták hangzottak el. Veszprém megyéből Siklósi Tünde egyedül érkezett és szépen adta elő Romhányi József: A teve fohásza c. humoros versét.

A Budapest és Pest megyei szervezetet két együttes képviselte. A Pasztorek Mihály Színjátzó csoport nagy derűtséget keltett vidám jeleneteivel. Ézsiás László Vörösmarty Mihály: A vén cigány c. költeményét teljes átéléssel, a mondanivalónak megfelelő szuggesztivitással szavalta el. A

kiemelkedő produkciót a közönség vastappsal jutalmazta. Az irodalmi műsor után zene következett. A Dallamoktól Együttes slágereket, magyarnótákat adott elő. Az első műfajban Adamecz Zsuzsa gyönyörűen énekelt, kár, hogy az erős kíséret elnyomta hangját. Az utóbbi műfajban Lakatos György tiszta, finom énekléssel, kiváló szövegkiejtéssel énekelt a szép nótákat.

A Komárom-Esztergom megyei szervezet műsorában elsőként Takács Józsefné a "Kazány város építése" c. mordvin népballadát mondta el drámai erővel, mélyen átérezve a ballada mondanivalóját. Várvolgyi János könnyű dallamokat, slágereket szólaltatott meg ragyogó zongorajátékkal.

A Heves megyei szervezet küldöttei a megye és Eger történelmét, műemlékeit, kultúráját mutatták be, miközben szép helyi népdalok, nóták szólaltak meg éneklő csoportjuk előadásában. Dalaikat dr. Péter Árpád, a közismert szórakoztató zenész kiváló zongorajátéka kísérte.

Vas megye egyetlen szereplője, Bodorkós Kálmán versekkel szerepelt. Hatásosan, átéléssel mondta el Szép Ernő: Gyermejjátékok c. költeményét.

Békés megye színes, színvonalas és változatos műsorral mutatkozott be. Hallhattunk verseket, vidám jeleneteket. Énekkaruk először egy szlovák népdalcsokrot énekelt rendkívül szépen. Tőlük hallhattunk először nemzetiségi népzene szlovák nyelven. Az énekeseket kiváló zenei együttes kísérte: Tar Lajos klarinét, Sebó Pál citera, harmonika és Török Imre gitár. Varga

Ildikó Heltai Jenő, Makra Sándorné Petőfi Sándor költeményét szavalta. Mindketten kitűnően tolmácsolták a versek humorát. Makra Sándorné és Venczelné Margó nagyon szépen énekelt cigánydalokat. Lévai József, a Békés megyei szervezet titkára előadóként és énekesként is kiválóan szerepelt. Először Sebó Pállal, majd Nagy Lászlónéval énekelt népdalokat és nótákat. Előadóként a szervezet adminisztrátorával, Todola Mihálynéval együtt szép sikerrel szerepelt.

A második napot a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezet néptáncscsoportja kezdte. A fiatalokból álló együttes színvonalas műsorában gyönyörködhetünk. A Metronóm nevű együttes 3 éve alakult és egyedülálló e műfajban. Most négy különböző magyar tájegység táncait elevenítették meg. Szép, látványos táncokat: legénytáncot, botolóst, párost adtak elő Nagy István kiváló zenei kíséretével. Műsoruk végén a percekig tartó fergeteges taps bizonyította sikerüket.

Baranya megyét a komlóiak versmondói képviselték. Gábos Roland, Csonka Ferenc és Lovrek József felkészülten, szépen szólaltatták meg a választott költeményeket.

A Hajdú-Bihar megyei szereplők szóvivője Rózsa Dezső volt, aki ötletes humorával gyakran megnevettette a publikumot. Műsorukban jelenetek, népdalok és slágerek hangzottak el. Különösen fiatal énekesüknek, Lakó Sándornak szépcsendésű hangjában gyönyörködhetünk.

A Somogy megyei csoportnak Juhász Imre volt a mősorközlője, akit kiváló vers-

mondóként is megismerhettünk. Csik Lajos és Karnis József is szépen szavalta. A fiatalok is kitétek magukért: Domonkos Anikótól és Hosszú Jánostól szavakat és énekszámokat hallhattunk. Valamennyiünknek csodálatos élményt jelentett Hollán Éva, akiben kiváló magyarnóta énekest ismerhettünk meg. Kulturált, színvonalas énekléssel, jól képzett hangjával, rutinos előadásmódjával vidám hangulatot teremtett.

Fejér megyét két fiatal zongorista képviselte. Ábele Helgát már Budapestről ismerhettük, s akit a legutóbbi "Ki Mit Tud" vetélkedő során az egész ország is láthatott. Berta Edina nevét lapunkban megjelent verse nyomán ismerhettük meg. Színvonalas, kitűnő zongoraszólót hallhattunk a két fiatal résztvevőtől. Profi előadás volt!

Jász-Nagykun-Szolnok megyéből a "Segítő Kezek Klubja" kacagtató művekkel rukkolt elő. Kiváló hangú szólistáik csak emelni tudták az amúgy is magas színvonalat. Kedves ötlet volt főtitkárunkat felhívni a színpadra maguk közé, aki ennek a kérésnek örömmel tett eleget.

A vendéglátó zalai szervezet szereplőinek műsora zárta a seregszemlét. Talán a legszínesebb összeállítást tőlük láthattuk. A múlt évben alakult énekkaruk Russay Olivérné vezényletével magyar tájak népdalaiból szólaltatott meg két dalcsoportot, majd egyházi dallamokat hallhattunk. Sirok János szép harmonikajátékkal népszerű francia és spanyol dalokkal örvendeztetett meg bennünket. A zenekar tagjai - Kiss Levente, Horváth Tivadar és Kozma János

- az énekszámok kíséretén túl country-dalokat szólaltattak meg. Két verset is hallhattunk. Különösen Móra Ferenc: A hegedű c., nagyon ritkán hallható verse ragadta meg a közönséget Gazda Zoltán kiváló előadásában.

Mindkét este szálláshelyünkön a zenét, táncot éjszakába nyúló beszélgetések követték.

A seregszemle harmadik napján Nagy Tibor, a Zala megyei Szervezet titkára zárta a rendezvényt. A két délután programjában sok-sok szép zenei és prózai előadást hallhattunk. Örömünkre szolgált, hogy sorstárs szerzők művei is elhangzottak. Erhartné dr. Molnár Katalin főtitkár rövid záróbeszédében méltatta a találkozó jelentőségét, majd az alkalomhoz illő verset elszavalva osztatlan sikert aratott. Lukács Gyuláné meghatottan nyújtotta át minden megye képviselőjének Nagykanizsa történelmi albumát. Dani Ferenc költő, nagykanizsai sorstársunk nemrégiben megjelent "Meztelen vallomás" c. kötetét mutatta be búcsúzóul. A sok-sok élmény mellett szívélyes vendéglátásban volt részünk. Éreztük, megtapasztaltuk a közismert zalai vendégszeretetet. Városnézés és kirándulás (Hévízre, Keszthelyre és Zalakarosra) színesítette a programot. Vendéglátóink (Nagy Tibor titkár, Lukácsné Marcsi adminisztrátor és kis csapatuk) kitűnő szervezésének és kedves figyelmességének köszönhetően az MVGYOSZ Országos Kulturális Seregszemléje felejthetetlen élmény marad valamennyi résztvevőnek. Mindazoknak, akik bármit is tettek a rendezvény sikere érdekében, ezúton is köszönjük.

Vad Zsigmond:

Kanizsai visszatekintés

*Derengő félhomály mögött állva
lobogtál időt, s én alig láttalak,
de lelkemet nyitott kapud várta,
hogy szép ívű dallamot írjak általad.*

*Sokszor tétova tér fut körülünk,
de a kezek, mik mindig mögöttem vannak,
melegséget őriztek fölöttünk,
s a mának újabb fényszálakat adtak.*

*Bevéstem lelkembe a közös perceket,
mely a tél fölé vidám tavaszt hoz,
hogy sötétség világa, eltemesselek!*

*A percek ideje olykor hát visszánéz,
hogy győzelmet kössön önmagához,
mely mögött összeforr az a sokezer kéz.*

Gesztesi Erzsébet:

Landini-siker a Gótikus Lovagteremben

A Budavári Palota "E" épületében szeptember 22-24-én a régmúlt sokszor elfeledett hangszerei elevenedtek meg a történelmi hangszerek első magyarországi kiállításán. A világ legpatinásabb cégei mellett magyar hangszerkészítő mesterek is kiállították alkotásaikat.

A közönség megismerhette a korabeli lantok, csembalók, virginálok, blockf-

löték, krummhornok, pommerek, viola da gambák és még sok más ritka régi hangszer világát.

A háromnapos esemény nemcsak kiállítás és szakvásár, hanem egy hisztorikus zenei fesztivál is volt, amelynek keretén belül tucatnyi koncert várta az érdeklődő közönséget. A kiállítás és a hangverseny egyik szervező-lebonyolítója Mandel Róbert, a Mandel Quartett művésze-vezetője. Régóta személyes barátság fűzi a Landini együtteshez. Figyelemmel kíséri, segíti az együttes fellépéseit, sokszor az ő meghívására kap lehetőséget az együttes a bemutatkozásra.

A háromnapos rendezvényen olyan neves együttesek között szerepelt a Landini együttes, mint a Lassus Énekegyüttes, a Camerata Hungarica, a Musica Historica Consort, vagy a Mandel Quartett. A szakképzett zenészekből álló együttesek között a Landini csodálatosan megállta helyét. Míg a többiek kottából játszottak, addig a mi együttesünk "csak" memóriájára támaszkodhatott. Műveik között Shakespeare-korabeli színházi zene, francia, olasz, németalföldi, spanyol és magyar táncok szerepeltek. A közel fél órás műsort nagy érdeklődés kísérte, a Lovagterem megtelt. Kovács Pál, az együttes vezetője röviden ismertette az elhangzó műveket, s a hangszereket. Az utolsó zeneszámnál külön bravúr volt, hogy Babits Zsuzsa egyszerre két hangszeren játszott.

A felcsendülő dallamok különösen szép hangszínt kaptak a boltíves teremben. Érezni lehetett a középkor hangulatát, a színes ablaküvegen át beszűrődő napfény különös melegséget árasztott.

A Landini együttes sikerét bizonyította a percekig tartó fergeteges taps,

vastaps. A koncert végén Mandel Róbert személyesen gratulált a szép sikerhez. Ígéretet tett, hogy a jövőben további lehetőséget kap a Landini együttes tehetsége bizonyítására. Végezetül pár elismerő sort írt az együttes krónikás könyvébe, biztosítva őket figyelemmel kíséző meleg barátságáról.

Reméljük, hogy tradícióteremtő lesz ez a korábbi hiányt pótló rendezvény! Jövőre szeretnék hasonló szép sikerekről beszámolni!

Bereczk Istvánné:

Nagy siker volt!

Hónapokkal ezelőtt érte a megtisztelő felkérés az MGVYOSZ Budapest- és Pest megyei Szervezete égisze alatt működő IMPROV Együttest és szólistáit, hogy lépjenek fel a Ferencvárosi Művelődési Centrum "Mindenki színpadán".

Kardos Tibor klubvezető Köteles György énekes ötlete alapján gondolta úgy, hogy szeptember 21-én délután mutakozzon be az együttes. A hír, miszerint műértő és igényes közönség várható nagyszámban, lelkes készülődésre ösztönözte az IMPROV Együttes valamennyi tagját.

Dalokat, zenekari számokat, nótákat és világslágereket válogattak, hangszereltek és tanultak. Hetente két alkalommal próbáltak abban a tudatban, hogy komoly feladatot kaptak, s ha jól dolgoznak talán a siker sem marad el.

Kirner Gusztáv vezetésével készült a "csapat": Horváth Géza, Balázs Levente, Németh Attila, Táncos István, Mayer

Mónika - zenészek; Köteles György hivatásos nótáénekes - a Nótáolimpia 4. helyezettje -, Kovácsi Mária, Kun Ilonka, és Kroll Zsuzsanna énekesek. Mind egyet akartak: elismerést és megbecsülést szerezni a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének, megmutatni tehetségüket a külvilágnak. A munka szépen haladt, de váratlanul alább hagyott a lendület, mert valami elromlott az együttes tagjai között. Civódások keserű piruláit nyelték mindannyian. Szeptember elején kenyértörésre került a sor: az együttes fiatal tagjai úgy döntöttek, hogy sem szeptember 21-én, sem Köteles György önálló estjén, október 14-én nem vállalják a fellépést. Mindkét szereplést meghírdették, s a Ferencváros c. lap is felhívta a figyelmet a programra, tehát lemondani nem lehetett. A kivált tagok helyére haladéktalanul újakat kellett keresni. Pattanáig feszültek az idegek az akadályok láttán. Egy szerencsés ötlet nyomán találnak zenészeket, s lóhalálában esnek a tennivalóknak.

Elkövetkezik a nagy nap

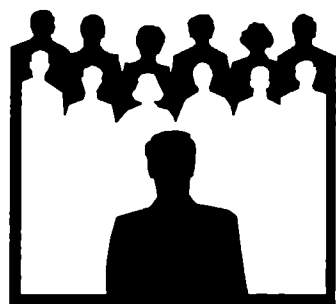
Itt vagyunk a IX. kerületi Haller utcában, egy pazarul berendezett teremben, amely majdnem zsúfolásig megtelt. Idősek és fiatalok, közismert énekesek és klubtagok vegyesen, sorstársak alig.

Az őszi alkonyban harang csendül - talán az izgulókat bátorítja? -, majd felhangzik a nyitány. A konferansz színre lép és bemutatja az IMPROV együttesét. A zongoránál Sopár Zoltán, hegedűs Horváth Géza, gitáros Kamrás Sándor, dobos Tóth János, harmonikás Kirner Gusztáv. Az énekesek: Kovácsi Mária, Kun Ilona, Köteles György és "Kis-

némedi" Varga Pál. Műsorvezető: Auervek Imre. A nyitó zenekari számban Horváth Géza hegedűjátéka elkápráztatja a közönséget. Köteles György finoman kidolgozott, érzelmekkel teli nótacsokorral kedveskedik hallgatóságának. Hangja - biztos szövegmondás mellett - önálló stílusról árulkodik. Kun Ilona vidám népdal-összeállítással lép színre. Kovácsi Mária csipkefinomságú szép hangja, mosolygós egyénisége elragadtatja a közönséget. "Kisnémedi" Varga Pál néhány éve még az MVGYOSZ Dallamkóktél Együttesében dalolt és a nagyérdemű kedvence volt. Vidékre (Kisnémedibe - innen az előnév) költözött, de most, hogy felkérték, nem tudott ellenállni. Próbára ugyan nem sok ideje jutott, sikere óriási: ráadást követel a lelkes közönség. Az oldott hangulat, a szünetben a büfénél a poharak összekoccintása jelzik, a résztvevők jól érzik magukat. A szünet után a könnyűzene színes birodalmába utazunk a dalok szárnyán. Hazai és világlágerek szólalnak meg magyarul az 50-es évektől napjainkig.

Mindenki remekel, a hangulat tetőfokára hág. A közös finálé után zúg a taps perceken át. Azután ráadás és ráadás, újra taps. Kardos Tibor házigazda elismeréssel búcsúzik. Virágok a szereplőknek és gratulációk, valamint ígéret egy újabb fellépésre. Siker volt? Igen, nagy siker!

- Elégedett? -
kérdem Kirner
Gusztávtól, az
együttes vezetőjé-
től. Arca ragyog,
miközben "igent"
mond és kezét ráz



barátaival. A hétköznapi sérelmek és félreértések majdnem mellékvágányra sodorták ezt a közösséget és törekvéseit. Ám győzött a hit, a kötelesség, a zene és a dal szeretete, a közönség iránti tisztelet, s csupa nagybetűvel kell beírni az IMPROV Együttes nevét az emlékezés mindent megőrző könyvébe.

Lak István:

Táj változó fényben

Az MVGYOSZ Budapesti Turista Szakosztálya 1995. szeptember 23-24-én kirándulást szervezett a Balaton környékére. Nagyon kedvező térítés mellett a Ferroglobus vállalat bocsátotta rendelkezésünkre autóbuszát. Idegenvezetőnk, Fülöp Olga ezúttal is kitűnően látta el feladatát.

Hűvös, borongós reggel köszöntött ránk, amikor elindultunk. Szerencsére délelőtt, a szélkergette felhők mögül már a nap is gyakran előbukkant. Két órát időztünk Székesfehérvárott, ahol városnézéssel kezdődött a program, majd a Bory várat kerestük fel. A vár Bory Jenő (1879-1959) építésmérnök, szobrászművész alkotása, melyet családjával együtt épített 1923-tól egészen haláláig. Minden stílus megtalálható a váron, amely a művészházaspár alkotóházának épült. Termeiben, udvarán és kertjében állította ki - több mint 500 - alkotását a művész.

Utunk következő állomása Balatonszemes volt, ahol a Posta Múzeumot tekintettük meg. Az épület a XVIII. szá-

zadban barokk stílusban készült el, amely ma is eredeti formájában látható. 1767-ben az akkori Faluszemesen postai lóváltó-állomás létesült. Ebben a régi épületben nyílt meg a Posta Múzeum 1962-ben, amely a postai szállítás történetét mutatja be. Természetesen postakocsikat is láthattunk a kiállításon. Vacsora után szövetségünk balatonboglári üdülőjében tombolahúzás és a szellemi totó eredményhirdetése következett.

A második napon a Balaton déli partján folytattuk utunkat nyugat felé. A verőfényes, gyönyörű időben a természet az ősz színeiben pompázott. Először a Balatonszentgyörgy melletti Csillagvárat kerestük fel. Ezt a várat a Festetics-család 1820-ban vadászháznak építtette. Az épületben ma az egykori végvári életet bemutató kiállítás anyaga látható. Innen a Keszthelytől délre lévő Fenékpusztára érkeztünk, ahol a római kori település, Valcum várának emlékhelye található. Ezen a helyen a rómaiak idején egy hatalmas négyszögletes erőd állott, amelynek egy-egy oldala kb. 350 m hosszú volt. A római birodalom bukása után a VI. századtól kezdve egy háromhajós nagy bazilika épült. A századok múltán elpusztult erőd és bazilika köveiből épültek fel a Festetics-család gazdasági épületei Fenékpusztán.

Utunk következő látnivalója Balatonedericsen a híres Afrika- vadász, Nagy Endre gyűjteményének kiállítása volt. Különböző preparált állatokat, elefánt agyarakat, szarvasagancsokat láthattunk. A parkban sokféle állat és madár él. A múzeum létrehozója, Nagy Endre a múlt esztendőben hunyt el.

Ezután Balatonudvari község temetőjébe mentünk, ahol a múlt század első

felől származó szívalakú faragott sírkövek található nagyobb számban.

A két nap gyorsan eltelt, de elmondhatjuk, hogy egy nagyon jól sikerült kirándulás élményeivel térhettünk haza.

Kardos András:

Látássérültek rehabilitációs és készségfejlesztő tábora Gyulán

"Valamikor ismertem a szakadékot, ahol nem volt remény, ahol mindenütt sötétség övezett. Azután eljött a szeretet és szabaddá tette a lelkemet."

(Helen Keller)

A "VIZUS Alapítvány A Látássérültekért" egyhetes rehabilitációs- és készségfejlesztő tábort szervezett Gyulán az idén nyáron látássérült gyerekek és szülei részére.

A Gyulai Népfőiskola kollégiumában kapott elhelyezést az ország különböző részeiből érkezett 18 család (60 fő). Gyula Magyarország keleti határszélén, Budapesttől 220 kilométerre fekszik, 35 ezer lakosú üdülő-és fürdőváros. 500 éven át volt megyeszékhely, amit jól tükröz műemlékeinek gazdagsága és történelmi hangulata. Téglavára egyedülálló Közép-Európában. A városban mindenütt fás utcákat és parkokat talál a látogató. Az utcákon sétálva többször ta-

lálkozunk a várost átszelő, hangulatos kis folyóval, a Fehér-Kőrös holtágával.

A város legvonzóbb nevezetessége az 52 holdas park egy részén kiépült Várfürdő, mely méltán érdemelte ki a gyógyfürdő minősítést. A gyógyfürdőben 22 medence közül válogathatnak a gyógyulást, pihenést keresők. Az alkáli-hidrogén-karbonátos víz különösen hatásos mozgásszervi megbetegedések orvoslására, balesetek utáni rehabilitációs kezelésre. Ebben a szép, rendezett kisvárosban közel 30 látássérült gyerek talált otthont, pihenést, játékot július utolsó hetében.

De kitől, kiktől kapták a táborlakók a közös élményt, a gyógyulás lehetőségét?

A VIZUS Alapítványt a látássérültekért hozták létre. Célja a látássérülések kiküszöbölésére ható gyógyeljárások felkutatása, alkalmazása, a vizuális képesség javítása látásfejlesztő módszerekkel, elősegítése prevenció-rehabilitációs programokkal. A tábori munkát irányító fő alapelv lényege a rehabilitációs foglalkozások, a készségfejlesztés és a közösségi programok összekapcsolása volt.

Intenzív mozgás- és látásterápia alkotta a rehabilitációs programot, mivel a különféle testi fogyatékoságok gyakran halmozódnak. A látássérülés 90%-ban részben a vizuális információk elmaradása, részben a mozgás hiánya, helytelensége miatt mozgásszervi megbetegedésekkel jár együtt. E tréning komplex látásfejlesztő, mozgáskoordinációs, illetve pszichoterápiás gyakorlatokból állt. Módszere nemcsak a látás-rehabilitáció, hanem a halmozottan sérültek komplex kezelésére is alkalmas. A kézművesfoglalkozások, a nemeze-

lés, és a népi hangszerek készítése iparművészek vezetésével történt. A gyerekek ezeket a kézségfejlesztő foglalkozásokat nagyon kedvelték, mert viszonylag gyorsan elsajátíthatóak voltak a tevékenységek. Fokozott tapintási készséget igényeltek, de az alkotókészség, az önmegvalósítás kiteljesedhetett. Saját készítésű hangszereiket megszóltatták a gyerekek, zenekart alakítva együtt muzsikáltak. A szabadidős programok körébe beletartozott a játszóház, a diszkó, a tombola, a családi vetélkedő, a lovaglás, a városnézés, a szalonnasütés és a kürtöskalács készítés. A "Ki mit tud?" vetélkedőn a gyerekek ének- és zeneszámokkal, verssel, mesemondással szerepeltek. Az egyik szülő így vélekedett a táborról, a programokról:

"Azt az érzést szeretném az alapítványnak továbbítani, amit a közös programok során éreztem. Először is, kisfiam örömét, amit a vetélkedő után érzett. Az izgalomtól, a boldogságtól el sem tudott aludni. S ez csak az első napok élménye volt, majd új, ismeretlen érzéseket fedezhettünk fel. Úgy gondolom, megtanultunk egymáshoz közeledni, szeretni egymást a bajjal és a problémával együtt."

A tábor zárásakor a tábortűznél szülők és gyerekek ugyanúgy köszöntek el egymástól: "Jövőre ugyanitt...", miközben az egyik anyuka ezt írta naplójába:

"Ezalatt a csodálatos hét alatt megadott nekem, hogy a nap 24 óráját a kisfiamnak szentelhessem. Kötelezettségeimet, gondjaimat feledve csakis őt masszírozhattam, tornáztathattam a szabadban és a vízben. Játszottunk és barátokat szereztünk. Igen, a kisfiam szájából először hallottam, hogy neki

barátja van. Szeretném megköszönni az alapítványnak, hogy itt lehettünk, s a szervezőknek az önzetlen segítséget, azt a sok áldozatot, amit mindannyiunkért, a gyerekeinkért hoztak."

A gyulai tábor támogatói voltak: az Országos Játékalap, A Fővárosi Önkormányzat, a Máltai Szeretet Szolgálat, az MVGYOSZ Budapest- és Pest megyei Szervezete, a gyulai "Látásunkért Alapítvány". A VIZUS Alapítványt a 251-69-06-os telefonszámon elérhetik mindazok, akik a látásjavító szemtréning, szemjoga, szemkontroll, izom- és mozgásszervi betegségek terápiáinak természetes és hatékony módszerei iránt érdeklődnek.

(Szomorú szívvel tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy Kardos András újságíró fenti cikke az utolsó írása volt, augusztusban váratlanul elhunyt - a szerk. megj.)

Acsay Antal

A szülők szerepéről

(Részletek a látássérültek oktatásáról Budapesten megrendezett európai konferencián elhangzott előadásból - a szerk. megj.)

Ugye nehéz dolog szülőnek lenni?

Már akkor, amikor várjuk a kis jövevényt, amikor megszületik, amikor először karjainkba vesszük, gondozzuk, mint kis csecsemőt, megteszi az első botladozó lépéseit, óvodába visszük, elkezd az elemi iskolát, folytatja tanulmányait, pályát választ, megházasodik. Gyorsan elszállnak az évek, s azután



csak azt vesszük észre, hogy nem csak szülők, hanem nagyszülők is leszünk.

Minden kornak megvan a maga szépsége, öröme, bánata, gondja. Az említettek még hatványozottabban jelentkeznek, ha a gyermek fogyaté-

kos: látássérült vagy vak. A szülő, a család minden gyermek életében alapvető fontosságú, de a fogyatékos gyermekek még inkább ránk szorulnak.

Ugyanakkor a szülők éppen a fogyatékos gyermek miatt sokkal jobban rászorulnak az állam és a társadalom segítségére, így pl. az orvosi ellátásra, a tanácsadásra, a speciális oktatási intézményekre, segédeszközökre, szervezetre, stb. Ezeket a feladatokat kiemelten kell kezelni, mivel így megkönnyíthető a fogyatékos gyermekek életvitele. Túl a felsoroltakon, anyagilag is támogatni kell ezeket a családokat (pl. adókedvezmények, juttatások, stb.). Nem szabad az államnak nehézségekre való hivatkozással ezirányú kötelezettségeit csökkenteni, netalán megszüntetni.

A szülők szerepe a sérült gyermekek nevelésében

A sérült gyerekeknél fokozottan meghatározó szerepet játszik a szülő. Amíg a gyerekek kicsik, addig csak a hozzátartozók, a barátok tudnak a sérülésről. Amikor a gyermeknek igénye van a gyerekközösségre és iskolába kerül, akkor kezdődnek a problémák. A szü-

lőnek született diplomata módjára kell megoldania a konfliktus helyzeteket.

A játszótéren először a gyerekek nem akarnak sérült társukkal játszani, nem tudják, hogyan közeledjenek, miként bánjanak vele. Kérdésekkel bombázzák: Miért olyan amilyen, miért nem lát? Ilyenkor a szülőnek meg kell találnia az arany középutat, s a gyerekek korának megfelelően kell elmagyarázni, hogy mitől sérült gyermeke, s a közös játék lehetőségét kell biztosítani. Fontos az is, hogy a sérült gyermek tisztában legyen sérülésének okával és lehetőségeivel. A közlekedés állandó konfliktus forrás. Sajnos, ekkor már nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek is furcsálják a "helyzetet". Amíg a szülőknél nagy örömet jelentenek a sérült gyermek első önálló lépései, az első önállóan - kapaszkodva - megmászott lépcsősor, a váltott lábbal megtett lépcsőfokok, addig a közlekedés ritmusa mindezt kevésbé tolerálja. Bizony nagyon nehéz a szülőnek, hogy nyugodtan fogadja a felnőttek megjegyzéseit: nem tudják miért megy lassabban a gyermek, miért nem tudnak gyorsabban felszállni a járművekre... Ugyanakkor a szülő egyfolytában magyarázza gyermekének a helyes közlekedés szabályait, s önálló közlekedési lehetőséget szeretne biztosítani számára (pl. egyedül fel- és leszállni a járművekről, a lépcsőkön egyedül fel- és lemenni). Sajnos, ez a helyzet a sérült gyermekben bizonyos félelmet alakíthat ki az önálló közlekedéssel szemben. A szülőnek újra nagy türelemmel kell legyőznie a félelmet gyermekében. Sokan nem tudják, hogyan segítsenek a rászorultaknak, ami elsősorban az oktatási

rendszer hibája: röviden foglalkozni kellene a kérdéssel.

A látássérülteknek, a vakoknak létezik egy fontos segéd- és figyelemfelhívó eszközük: a fehérbot. Magyarországon ennek használatát csak a nagyobb gyerekek tanulják.

Az iskola kezdete egészséges és sérült gyermeknél egyaránt nehéz időszak, de ugyanúgy a szülőknek is. Amíg az iskolában a pedagógusok tanulmányaik során megtanulják, hogyan kell a sérült gyerekeket a lehető legjobban felkészíteni a majdani önálló életre, addig a szülőnek az iskolai eszközök használatát kell megtanulnia, hogy otthon a gyermekének segíteni tudjon. Vannak olyan látássérült gyermekek, akik alkalmasak arra, hogy látó társaikkal együtt, azaz integráltan tanuljanak. Az ő esetükben meg kell adni a lehetőséget, hogy bármilyen problémájukkal a szakiskolához fordulhassanak segítségért. A szülőnek nagy szerepe lehet abban is, hogy reálisan értékelve gyermekét, megtalálja a leginkább fejleszthető képességét, s hogy segítsen a kibontakoztatásban. A sérült gyermeknek otthon meg kell adni azt a lehetőséget, hogy egészségesekkel lehessenek együtt. A sérült gyermekben tudatosítani kell, hogy ő is családtag, s a lehetőségekhez mértén részt kell vennie a családi munkamegosztásban. A családi programok kiválasztásakor a szülőnek figyelembe kell vennie egészséges és sérült gyermekének igényeit.

Bár a látássérült gyermek a kiránduláson a táj szépségében nem tud gyönyörködni, a fákat és a leveleket megtapinthatja; elmesélhetjük egy-egy hely-

szín történetét - ez már megfelelő élményt nyújthat számára.

Előadásomban megpróbáltam a sérült gyermekeket nevelő szülők néhány közös gondját felvázolni. Véleményem szerint, nincs külön világuk a vakoknak. Ők és mi nem külön világban élünk, hanem: itt, az emberek között.

(Acsay Antal a Látássérült Gyerekeket Nevelő Szülők Szövetsége képviselőjében tartott előadást - a szerk. megj.)

Bereczk Istvánné:

Unokáink már csak beszélni fognak róla?

A nyárutó aranyos szekeren - mint vidám legény - érkezett a szeptember. Az iskolák órára hívó csengőszóval köszöntötték az új tanévet. Új évad kezdődött szeptember elején az MVGYOSZ székházában működő Homérosz Ének-karnál is. Estébe nyúlt az idő, Rólich Imre karnagy rendíthetetlen hittel a kórus tagjait várta. Egy-két énekes hangját "csiszolgatta", miközben a jövő terveiről beszélgettem a karnagy úrral.

- Kevesen vagyunk - mondom. Vajon mi lehet az oka, hogy egy ilyen régi vegyeskórus "pusztulóban" van? Hiába zeng Liszt, Kodály, Mozart muzsikája; hiába csalogat a közösség szeretetet árasztó szelleme - csekély az érdeklődés az együttes munka és siker iránt. A sikerekről hanglemezek és olyan kiváló karnagyok nevei, mint Somorjai Ferenc vagy Peskó György vallanak. Bizonyára

a sorstársak közül is sokan énekeltek egykoron a Homérosz Énekkarban, s talán szívesen emlékeznek azokra az évekre. Napjainkban úgy tűnik, hogy nem száll a dalos lélek a megdicsőülés magas birodalmába, némaság honol és csak a kifogyhatatlan remény élteti a dalolni vágyókat.

- Leszünk még többen is - mondja a karnagy úr. De vajon tényleg sikerül-e a fiatalokban és az idősebbekben felkelteni az érdeklődést? Engedjük magunkhoz közel a művészeteket, hogy gazdagabbak lehessünk! A Homérosz Énekkar patinás örökségünk, ne engedjük elkallódní. 67 év áll a kórus mögött és sok-sok áldozatos munka, siker itt-hon és külföldön. Hány és hány hangversenyteremben zúgott a taps!? Magyarországon a Homérosz Énekkar az egyetlen látássérültekből álló kórus, ha széthullik, egy pótolhatatlan érték vesz el.

Ki vagy mi lehet az oka, hogy idáig jutott ez a közösség? Az MVGYOSZ vezetése messzemenőig támogatja a kórust erkölcsileg és anyagilag egyaránt. Tán bennünk van a hiba? Talán nincs bennünk elegendő törekvés a szépre, nincs igény és érdeklődés a közös muzsikálás és éneklés öröme iránt? Ki-kí éli az életét rohanó világunk taposómal-mában, őrlődve a különféle gondok között. Nincs időnk vagy kedvünk, netán szimpátia kérdése? Ki tudná a választ, hisz ahányan vagyunk, annyiféle lehet a magyarázat. Nem hiszem, hogy a mi-érték gyökereit kellene kutatni. Mind-össze a Homérosz Énekkar sorsát szeretném figyelmükbe ajánlani, mert ha nem törődünk fennmaradásával, meg-eshet, hogy legendává válik és unoká-

ink már csak beszélhetnek róla. A felelős-ség mindannyiunké!

Varró Gusztáv írása nyomán: **"Látnak-e" a vakok?**

Harmincas éveimben, a koncepció-s perek időszakában volt oly gondolatom, hogy ha engem lecsuknának, akkor ismét átélném azokat az élményei-met, melyeket túráim során gyűjtöttem magamba. Szerencsére, erre nem került sor, de számos esetben előfordult, hogy gondolatban ismét végighaladtam a szebbnél szebb túraútvonalakon. Mindez most azért jutott eszembe, mert számomra befejeződött a túrázás lehe-tősége, már csak a sima úton történő kirándulás jelenti a kapcsolatot a termé-szettel. Azonban élesen látom még ma-gamban a Csóványos háromszögelési pontját, a Lomnici-csúcsot, a Hargitán a turistaházat és a Kaukázusban lévő Se-van-tó közeli obszidián "bányát". Nos, mindezeket azért írtam le, mert velem együtt sokan mások szintén az emléke-ikből merítenek újabb és újabb élmé-nyeket. Mióta a súlyosan látássérültek csoportjába tartozom, gyakran találko-zom olyan sorstársakkal, akik semmit sem látnak, avagy még nálam is keve-sebbet. Meglepődve, de örömmel ta-pasztaltam, hogy a nem látó ember is lehet olyan boldog, mint a látó. Tényle-gesen a vak ember a hallás segítségével, az érzelmein keresztül "lát" - szerintem sokszor talán jobban, mint a látó embe-rek. Biztos vagyok abban, hogy a nem látó ember előbb meghallja a madarak dalát, másként szól a látássérülteknek a

zene, a vers. A vak ember tudatában megjelenik a hang. Nagyon remélem, hogy sorstársaim többsége úgy "látja", igazam van.

Markóczi Mária:

Nyári emlékek

Az MVGYOSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezetének Természetjáró Baráti Köre szervezésében két felejthetetlen kiránduláson vehettünk részt az elmúlt nyáron.

Július tüze égett

Verőfényes napra ébredtünk. Mintha a napocska is tudta volna, hogy a gyenélátó embereknek fényre van szükségük. Kora reggel indult autóbuszunk a megyei szervezet székháza elől. Úticélunk: megismerkedni Eger történelmi nevezetességeivel és a környező táj szépségeivel. Természetesen autóbuszunk "telt házzal" indult, majd Tiszavasvárit érintve felvette a kirándulásra vágyó sorstársakat, többek között Engem is. Egerig eljutva láthattuk az Északi-középhegység vonulatát, ahogy az alföldet felváltja a hegyvidék. Ez az alföldi embernek, aki a síksághoz szokott, nagy élmény. Eger történelmi emlékekben gazdag város. Felkerestük Dobó István várát, a világhírű egeri Bazilikát, sétáltunk a hangulatos főtéren. Majd - hogy a hőség elviselhetőbb legyen - elindultunk a Szépasszony-völgyébe. Festői környezetben letelepedtünk, elővettük az otthonról hozott elemózsiát és a természet lágy ölén elfo-

gyasztottuk. Közben a borozóból cigányzene szólt, még hangulatosabbá téve programunkat. A jól megérdemelt ebéd után - elvégre nem volt könnyű bevenni Eger várát! -, megkóstoltuk a híres borvidék oly sokszor emlegetett nedűjét, a világhírű egeri bort. A társaság jókedvűen folytatta útját Szilvássvár felé. Felejthetetlen élmény volt utazni a kisvasúton, sétálni az erdő fái között, "megnézni" a híres "szalajkai" vízesést. Eszembe jutott hajdani gyermekkorom úttörő nótája: "Mint a mókus fenn a fán...". Többen dalra fakadtunk. Kissé fáradtan, de törve nem - érkezünk haza Tiszavasvárit érintve Nyíregyházára.

Búcsú a nyártól

Augusztus végén a természet már nem volt olyan kegyes hozzánk. Előző éjszaka esett az eső, így egy borongós, hűvösebb szombati napon ültünk ismét autóbuszra, hogy megismerkedjünk Magyarország egy másik tájegységével, az Északi-középhegységgel. Később az idő kegyes lett hozzánk, mert Sárospatakon már igazi kiránduló idő fogadott bennünket. Ismét egy híres történelmi helyre érkezünk, mint egy hónappal azelőtt. Megnéztük a nevezetes Rákóczi várát, majd továbbindultunk Sátoraljaújhelyre. Pár kilométerre a szlovák határtól elfogyasztottuk ebédünket. Újra eleredt az eső, de jó kedvünk egy percre sem hagyott alább. Meglátogattuk a hollóházi porcelángyár múzeumát, egyedi tervezésű templomát. Vizsoly református temploma értékes műemlék. Itt láthattuk a vizsolyi bibliát és a XIV. századból fennmaradt freskókat. Tokaj érintésével este nyolc órára érkezett csoportunk Nyíregyházára. Köszö-

net megyei vezetőinknek és idegenvezetőnknek, Tóth Laci bácsinak, akik két csodálatos nappal varázsolták szebbé szürke hétköznapijainkat.

Családi hétvége Váralján

Tánc, vetélkedő, halászléfőző verseny

(Megjelent a Tolnai Népszó
szeptemberi számában)

Családi hétvégét rendezett tagjainak az MGYOSZ Tolna megyei Szervezete Váralján pénteken, szombaton, vasárnap az úttörőtáborban.

A negyedik alkalommal sorra került három napos rendezvényre ötvenen, sorstársak és családtagjaik érkeztek a megye különböző településeiről, így Paksról, Dombóvárról, Bonyhádról, Aparhantról, Iregszemről, Nagykönyiből, de voltak résztvevők Komlóról is. A csapat Szekszádról, a Garay térről indult autóbusszal pénteken délután három órakor. A különjáratot a korábbi évekhez hasonlóan Mészler Miklós igazgató jóvoltából a Bonyhádi Volán Rt. ingyen bocsátotta a Vakok Szövetségének rendelkezésére.

Az elhelyezkedést követően este játékos vetélkedő volt, melynek során a résztvevők megválasztották az "Ideális férfit". A megtisztelő címet és az ezzel járó szalmakoszorút ezúttal a Komlóról érkezett Lovrek József nyerte el. A zenés est hajnalig tartó táncmulatsággal zárult. A talpalávalót a szervezet kulturális csoportjának vezetője, Fehérvári István szolgáltatta.

A szombat délelőtt a gyerekeké volt, a jelentkezők ügyességi játékokon, akadályversenyen vettek részt a sportpályán és az erdőben. Délután halászléfőző versenyre került sor. A négy vállalkozó kedvű szakács szabad tűzön, bográcsban főzte meg azt a húsz kiló halat, melyet a szövetség jutányos áron a szekszárdi Czikk halastól szerzett be. Az elkészült remekművek zsűrizése és elfogyasztása után a Váraljai Néptáncgyűttes színes népviseletbe öltözött hölgy tagjai adtak színvonalas műsort, majd hajnalig tartó multság következett.

A vasárnap délelőtti műveltségi vetélkedőre nem kevesebb, mint 15 csapat nevezett be. A tesztlapok kitöltésében az elsők a komlóiak lettek, a szekszárdiaknak a második hely jutott. Az ebédet követően a családi hétvége résztvevői délután indultak haza.

- Az esős idő nem befolyásolta a résztvevők hangulatát, az idei összejevetel is nagyon jól sikerült. A váraljaiak nagyon kedves emberek, kijöttek, kuglófot, pogácsát hoztak, részt vettek a programjainkon, örültünk, hogy velünk voltak - összegezte a három napos eseményt a szervező, Kovács Lászlóné megyei titkár.

Illés Rudolf:

Vak hadirokkantak híradója

A Vak Hadirokkantak Országos Egyesülete úgy tervezi, hogy a jövőben negyedévente rendszeresen jelentkezik lapunkban. Megalakulásunk óta létszámunk folyamatosan növekszik.

szik, már 118 tagot számlálunk. Egyesületünk vezetősége az idén májusban és szeptemberben ülésezett a Gidófalvy utcai irodában, ahol egyébként minden csütörtökön 9-13 óra között fogadjuk az érdeklődőket. Továbbra is céljaink között szerepel a vak hadirokkantak felkutatása, a betegtársak meglátogatása, a rászorultak segítése, ügyes-bajos dolgaik intézése. Készülő, új alapszabályunk lehetővé teszi majd, hogy a hadiözvegyek és hadi gondozottak is szervezetünk teljesjogú tagjai lehessenek. Egyesületünk vezetősége az MGYOSZ valamennyi megyei szervezetének, a titkároknak levelet postázott, kérve, hogy küldjék meg a területükön élő vak hadirokkantak nevét a tagszervezés érdekében. Sajnos, levelünkre 8 megyei titkár nem válaszolt - ki tudja miért? (Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna és Veszprém megye).ú

Minden hónap utolsó keddjén szövetségünk budapesti székházában, a télidőben összejevetelt tartunk, ahová egyre többen eljönnek. Legutóbb már 25-30 tagtársunk eljött. Ilyenkor szó esik gondokról és örömekről. Különösen jó érzés találkozni 30-40 év után egykori barátokkal, sorstársakkal.

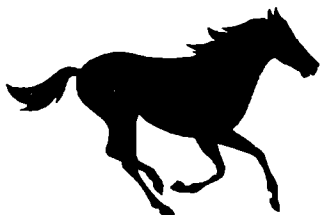
Két jól sikerült kirándulásról is beszámolhatok. Ez év június 26-án Tokajban, szeptember 23-án Székesfehérvárott jártunk.

Utóbbi utunkon idegenvezetőnk dr. Domonkos János volt, kinek köszönhetően megismerkedhettünk Székesfehérvár nevezetességeivel. Az október 20-21-re tervezett egri kirándulásunkra jelentős segítséget kaptunk a helybeli katonai középiskolától. Kedvezményesen sikerült irodánkat bebútoroznunk, de távlati terveink között szerepel számítógép, villanyírógép és magnetofon beszerzése is. Az idén még két elnökségi ülést tartunk, készülvén a jövő év februárjában tartandó taggyűlésünkre. Jó kapcsolatot sikerült kiépítenünk a Honvédelmi Minisztériummal, a MÁV-al, de ugyanez nem mondható el az önkormányzatokról.

A gondok ellenére, örömmel állapíthatjuk meg, hogy beérett a mag, amit elnökünk, Simon József és társai 1991. november 15-én vetettek el. Egyesületünk növekszik, izmosodik, nemcsak a közös sors, hanem a szeretet jegyében. A legfőbb bizonyág, hogy távol élő tagjaink, köztük: Hőgye Mihály Szeghalomról, Szőke Pál Szombathelyről rendszeresen eljönnek rendezvényeinkre. Egyesületünk vezetősége azon munkálkodik, hogy a tagtársak nem könnyű helyzetét elviselhetővé tegye. Ha valaki a kedves olvasók közül környezetében ismer vak hadirokkant embert, szíveskedjen megadni levélcímünket: Vak Hadirokkantak Országos Egyesülete, 1576 Budapest, Pf. 12. Telefonon is lehet érdeklődni az említett fogadóidőben a 132-2500-as szám 7892-es mellékén.

Bartha Zsuzsanna:

Nyergelj és nyargalj!



A pej szőre megcsillant a szikrázó napsütésben, fekete sörénye lobogott amint méltóságteljesen ügetett a zöld gyepen. Gazdája

hívó szavára felkapta büszke fejét és vidám nyerítéssel futott hozzá. Táskámból előkerült a kockacukor és Lola barátságosan elvette tenyeremből, majd repetát kért. A Zuglói Szabadidő Központban megrendezett lovasbemutatón találkoztam a szép lóval és Deák Istvánval, az "Első Szabadidő és Westernlovás Egyesület" vezetőjével. Egy érdekes hír nyomán kerestem fel az egyesületet: mozgássérültek és vakok is lovagolnak náluk.

A természet közelsége

Budapest határában, a XVIII. kerületben (Haladás u. 32.) az önkormányzattal karöltve, három évvel ezelőtt hívták életre az egyesületet - tudom meg Deák úrtól. Elsődleges céljuk megismertetni a városban élő gyermekeket már általános iskolás korukban a lovakkal és megszerettetni velük a természetet, hogy felnőttként más szemlélettel forduljanak környezetükhöz. Ne feledjük, hogy valaha lovas nemzetként emlegettek bennünket - folytatja, és egykori hírnevünket ma is kamatoztathatnánk. Motorizált világunkban elsősorban jó sportolási lehetőség a lovaglás, de a tu-

rizmus szempontjából is kiaknázható lehetne. Az egyesület 70 tagjának kb. 60%-a gyermek, kiket elkísérnek szüleik és pártolótagként részt vesznek rendezvényeiken. A környező iskolákból és a szomszédos kerületekből rendszeresen kijárnak a fiatalok, akik már annyira megtanultak lovagolni, hogy nyaranta 2-3 napos túrákra indulhatnak. Az idén egy háromhetes nyári lovas táborozás élményeivel gazdagon térhettek haza a főváros forgatagába.

A hűséges társ

Miközben Deák István az egyesületről beszélt, éreztem, hogy régóta kötődik a lovakhoz. Nem tévedtem: gyermekkorától foglalkozik (21 éve hivatás-szerűen) ezzel az értelmes állattal, így meglehetősen sokat tud róluk. Ki hinné, az egykori leletek arra utalnak, hogy az ősllovak róka nagyságúak voltak. Az indogermánok már kb. hétezer évvel Krisztus előtt háziasították a vadlovat. Az évezredek során fontos szerepet töltött be: igavonóként és a hadviselésben, a vallási szertartásokban és a közlekedésben, s még lehetne sorolni. A krónikák elbeszélése alapján az ősmagyarok fehér ménlovat áldoztak a Hadúrnak. A lovakat származásuk szerint keleti és nyugati csoportba sorolják. A keleti származásúakat másképpen melegvérűeknek nevezik: gyors mozgásúak, kitaratóak és élénk vérmérsékletűek. A nyugati származásúak a hidegvérűek: nagyobb tömegűek, lassúbbak és nyugodtabb temperamentumúak. Egykoron Magyarország a lótenyésztésben élen járt. A század elejéről származó adat szerint hazánkban a lóállományt 2,3 millióra becsülték. Napjainkra meg-

változott a helyzet: a lótenyésztésben sok nemzet megelőzött bennünket, de a lipicai ménes ma is világhírű. Jó lenne, ha az ember újra felfedezné és ismét hűséges társának tekintené a lovat, mert így élete színesebbé és emberibbé válna - mondja eltöprengve Deák úr.

A lovaglás mindenkié

Deák István öt évig élt Németországban, ahol a rehabilitációs foglalkoztatás keretében a fogyatékos gyermekeket lovagolni tanítják. Személyes érintettsége is közrejátszott abban, hogy hazatérte után felkarolta a mozgássérültek lovaglás oktatását. Később a vakokkal is kapcsolatba került. A véletlen folytán egy napon egy vak hölgy érkezett látó ismerősével az egyesület telephelyére. Ahogy a születésétől fogva nem látó ember a lóval való testközeli találkozás pillanatát átélte, mély hatást gyakorolt az egyesület vezetőjére. Azonnal elhatározta: a vakoknak is lehetőséget kell adni, hogy megtanuljanak lovagolni. Azóta már több vak gyermek és felnőtt megfordult a telephelyen, s mindnyájan megélhették a lóval való találkozás csodálatos élményét: megtapinthaták fejét, szőrét, orrát, sőt a patáját is! A vakok általános iskolája tanulóinak heti két alkalommal szeretné biztosítani az egyesület a lovaglás tanulásának lehetőségét. A jövőről faggatva Deák úr arról mesélt, hogy tervezik a telephely további parkosítását és a szabadidős tevékenységek kínálatának bővítését. Remélik, hogy mind több gyermeket és felnőttet vonz majd a szép környezet és a lovaglás. Természetesen az érdeklődő látás- és mozgássérülteket - kedvezményes áron! - a jövőben is szeretettel várják a hét

minden napján reggel 8 órától. Levél-cím: 1182 Budapest, Torocka u. 16/a.

Gelencsér Gábor

Második kötet - 53 év után

A hallgatag kanizsai költő kissé késve megjelent szonettjei

A nyolcvankét esztendő Dani Ferenc nagykanizsai költőről igazán nem lehet elmondani, hogy - miképp Extra figurák című versében írja - "A poéta kiadó után néz, fut, lohol. Hogy ily verseit megismerje a világ!" Az 1942-ben Kassán megjelent első verskötet után majd öt és fél évtizeddel látott napvilágot az idős költő második kötete, amelyben a legsikerültebb szonetteket szedte csokorba Meztelen vallomás címmel.

A nagykanizsai születésű Dani Ferenc tizennégy éves korában kezdte el irodalmi munkásságát: Éhség című versét már tizenhét esztendő kamaszként megalkotta, de ez a költeménye is csak évekkel később jutott el a versbarátokhoz. 1940-ben megalakította a "Botond" Irodalmi és Művészeti Asztaltársaságot, három évvel később pedig Szakáll Ferenc zalaegerszegi főszerkesztővel életre hívták a Deák Ferenc Irodalmi és Művészeti Kört, amely számos - Zalában született - író és művészt tömörített.

- A negyvenes évek elején a jobboldali eszmék törtek előre, amelyeket éppúgy gyűlöltem, mint a négy és fél évtizeden át ránk telepedő szélsőbalt, ezért egy időre visszavonultam a nyilvánosságtól - tekintett vissza Dani Fe-

renc a múltra, amikor az új kötetéről beszélgettünk. - A pauza 1955-ig tartott, mert Nagy Imre miniszterelnökségének idején ismét aktivizáltam magam: 58-ban a Zala megyei írócsoport egyik vezetőségi tagja lettem és tíz éven át koordináltam a szervezet munkáját. A Zalai Hírlapban gyakran megjelentek a verseim. A hatvanas években havonta rendeztünk irodalmi előadásokat és összejöveteleket a zalai írók-költők részvételével. A kanizsai poétákkal és írókkal hétközben csütörtökönként jöttünk össze a régi művelődési ház oszlopos termében.

Egyidőmúlva Dani Ferencisméthesiszú ideig tartó hallgatásra kényszerült, mert ferencesrendi testvére miatt "klerikálisnak" minősítették. A lelki vívódásokon átesett költő végül is szomorú szívvel beletörődött, hogy irodalmi alkotásait - köztük regényeket, novellákat és többkötetnyi verset - minduntalan elnyeli az íróasztal fiókja. 1995-ben azonban megtört a csend és Szabadi Tibor helybéli eszperantista kiadásában megint hozzájuthatnak az olvasók Dani Ferenc Meztelen vallomásához, melyhez dr. Pillér Ernő írt előszót. A szonettkötet - melyhez az illusztrációk egy részét az időközben elhunyt H. Gelencséry Mária festőművész készítette - bevezető versei mély szociális érzékenységről tanúskodnak: a költő a perifériák vigasztalanságát látva igazságosabb, emberibb társadalmi rendet sürget.

Dani Ferenc társadalmi líráját gyermekkori élményei, a munkások sorsának kegyetlensége és a jövőjük iránti pesszimizmus jellemzi. Családi lírája József Attilára emlékeztet, amikor édesanyjának érzelemdús vers-sorozattal

állít emléket. A Meztelen vallomásban - csakúgy, mint Dani Ferenc egész költészetén - végighúzódik a szerelem élménye és a szeretett nő iránti őszinte ragaszkodása.

- Szeretem a szonett versformát, úgy érzem, néhány sorba szinte egy egész regényt tudok sűríteni. Örülök a második kötetnek, mert végre eljött az idő, amikor a költőnek nem kell a mondani-valóját véka alá rejtenie. Kedvelem a francia irodalmat, ezért az új kötetemben néhány Baudelaire-verset is közreadok a saját műfordításommal együtt. Szeretném, ha minél több olvasóhoz eljuthatna a Meztelen vallomás, amely keresztmetszete a több évtizedes irodalmi munkásságomnak.

Kovács Pál:

Régi kódexek titkai (VII. rész, befejezés)

Magyar kódexek és töredékek a középkortól a barokkig

A tudósok szerint 46 kódex maradt fenn, ezekhez valószínűleg hozzátartozik az a néhány töredék is, amely más kéziratok kötéstáblájából került elő. Némelyiknek zenei vonatkozása igen jelentős, mert képet kaphatunk az egy- és többszólamú magyar gregoriánokról. E töredékeket vagy származási helyükről, vagy a megtalálási helyükről nevezték el: Kassai-töredék, Iglói töredék.

Annak ellenére, hogy a történelmi Magyarországon is egyre több nyomtatott kiadvány jelent meg, többek között

Hess András és Misztótfalusi Kiss Miklós nyomtatásában, mégis kb. az 1800-as évekig használtak és forgalmaztak kézzel írott imádságos könyveket, verses-köteteket, tánc- és dalkönyveket.

Megemlíthetjük Pl. az ugyancsak Domokos Pál Péter által fölfedezett és közreadott Kisapponyi kódexet, Szentsey György daloskönyvét, Pálóczi Horváth Ádám "Egy, s mintegy ötödfélszáz énekek" című gyűjteményét és a Sárospataki melodiáriumot. Ezekben a könyvekben végigkövethetjük a Magyar egy- és többszólamú zene fokozatos fejlődését, a népdalok kialakulását, terjedését, valamint a kollégiumi, egyházi és világi zene történetét.

A kollégiumi zenében használtak zsoldárfeldolgozásokat; Egyik híres tanáremberünk, Maróthy György, a Debreceni kollégium vállalkozó szellemű diákjaiból megalakította kis énekkarát, a "kántus"-t (amely ma is működik). E kis kórus számára dolgozza fel négy szólamra a Genfi zsoldárokat "zsoldároknak négyes nótáik" című könyvecskéjében. A Sárospataki melodiárium ismert vagy ismeretlen diákszerzők szerelmes énekeit tartalmazza.

A Kisapponyi kódexben kuruckori tánczenét és Magyar barokk táncokat is találhatunk.

Pálóczi Horváth Ádám dalait főleg a nép körében gyűjtötte, de ő is írt verset dalokhoz, vagy önálló dalokat. Könyvének egyik fejezetében egy csokorba szedte azokat a "nótákat", amelyeknek vastag tréfájú szövege a nyomdafestéket is alig tűri.

Szentsey György többek között régi lakodalmas énekeket is lejegyzett és hagyott az utókor számára.

Amikor a verbunkos zene szinte egész Európában közkedvelt lett, különböző "egy hangszerre írt" kottás füzetek jelentek meg Lányi Eleonóra, Bengráf József, Szirmainé Kecel Anna és mások leiratában. Ennek előzménye is volt: Az 1600-as években már adtak ki több ún. virginál-könyvet, tabulatúras könyvet Lőcsén, Sopronban és még néhány helyen.

Ezek a kiadványok vagy faximile (eredeti forma), vagy újszerű kottaként nyomtatva javarészt hozzáférhetők, felkeltve a régi Magyar egyházi és világi zene iránt érdeklődők figyelmét. (Vége)

Németh Tamás:

Színes hírek

(Az összeállítás az MTV teletext-szolgálatának anyagából készült.)

Meggyógyítja a szívbeteget, meghámozza a krumplit, megszólaltatja a szimfóniát, mi az? A helyes válasz: a lézersugár, amely immár 35 éve áll az ember szolgálatában. Segítségével vér nélkül végezhető a műtétek, új fejezet nyílt a távközlésben, az adatátvitelben és a szórakoztató elektronikában. A lézer feltalálója az amerikai Theodore Maiman professzor. A 66 éves tudós a kaliforniai Santa Barbarában él, nem éppen híres feltalálóhoz méltó körülmények között. Tevékenységére visszatekintve bevallotta: amikor kiderült a lézer különleges képessége, nem is gondolta, hogy ennyi mindenre lehet használni.

A világ első vezeték nélküli nyomtatóját hozza hamarosan forgalomba a japán Citizen Watch Co cég. A "távnyomtató" ha-

tósugara nem túl nagy, viszonylag közel kell elhelyezni a számítógéphez, a kapcsolatot ugyanis infra-sugarak biztosítják. A készülék súlya mindössze fél kiló, tápegységgel együtt 77 deka, magassága 47 mm, szélessége 25 cm, hossza fél méter.

Értetlenül álltak készülékeik elnémulása előtt Kairó több lakónegyedének telefontulajdonosai. Egyik panaszt tették a másik után a postánál - mindhiába, a telefonok csak nem szólaltak meg. A posta nem észlelt semmi rendkívülit, értetlenül állt a hibák előtt. A rejtély nyitját végül is a rendőrség találta meg: lefűlelte azt a szervezett bandát, amelynek tagjai kiásták a telefonkábeleket, kivágták azokból a rézhuzalokat és eladták kézműveseknek, akik azután bazári tárgyakat készítettek belőlük.

Régi szokás, hogy a Rómával ismerkedő turista a vállán át két pénzérmét hajít az Örök Város világhíres kútjába - a Fontana di Trevibe. Az egyiket, hogy visszatérjen még Rómába, a másikat pedig azért, hogy teljesüljön egy kívánsága. A pénzdarabokat időnként kihalásszák a kútból és a Vöröskeresztnek ajándékozzák jótékonyági célokra. Újabban viszont valakik megelőzik a hatósági embereket. Az összes forgalomban lévő pénzérmét "kimentik" előlük a kútból. Arról nem érkezett hír, hogy a ravasz ismeretlenek a Vöröskereszthez szettek volna a zsákmánnyal.

Egyes teherautó-tulajdonosok olcsó francia világos sörrel megrakott teherautóikkal rendszeresen átkelnek a La Manche csatornán és rakományukat az angliai feketepiacra értékesítik. Az angol serfőzők szövete nemrég panasszal fordult az ügyben egy angol parlamenti bizottsághoz, hangsúlyozva, hogy a feketekereskedelem súlyosan veszélyezteti a hagyományos angol kocsmákat, pubokat. Ebben az évben

eddig átlag napi 150 sörrel megrakott teherautó kelt át a csatornán Angliába. Némely tulajdonos utanként 300 font sterling hasznot húzott a kedvelt habzó italból.

Csaknem 16 milliárd forintért kelt el a világ leghíresebb, legdrágább szállodája, a londoni Ritz. A Ritz 1906-ban nyitotta meg kapuit, akkoriban fél fontba került egy éjszaka. Manapság 235 és 323 fontot kell fizetni ezért, ami 50-70 ezer forintnak felel meg. A Piccadilly ékszeres dobozhoz hasonlatos épület-remekét a londoni pénzvilág legtitokzatosabb testvérpárja vásárolta meg. A City "szürke eminenciásai" közé tartozik az ikerpár: szinte sohasem mutatkoznak a nyilvánosság előtt.

Az amerikai börtönlakók száma átlépte a bűvös egymilliót: júniusban 1 012 851 volt, kétszer annyi, mint 1985-ben. A szakértők elsősorban annak tudják be a fegyencek számának szüntelen gyarapodását, hogy egyrészt mind több személyt ítélnék el kábítószerkereskedelemért és fogyasztásért, másrészt emelkedik a bűnözési hullám a város központokban, harmadrészt pedig egyre szigorúbb büntető törvények születnek. A legtöbb börtönlakó Kaliforniában van, számuk meghaladja a 125 ezret. Utána Texas következik százezer fogollyal.

A kenguruk szaporodásának "humánus" megfékezése hosszú idő óta problémát jelent Ausztráliában. Helybéli kutatók most fogamzásgátló tabletta szedésére akarják "kényszeríteni" kenguruk millióit - ez ellen végre az állatvédők sem tiltakoznak. A kutatók úgy vélik hogy öt éven belül elő tudják állítani a hatékony "kenguru-pirulát". Ausztrália 19 milliós kengurunépességéből mintegy 3 milliót ölnek meg a hatóságok évente. A húst emberi és állati fogyasztásra használják, míg bőrből tartós bőrárúkat készítenek.

A New York-i rendőrség jelentése szerint október elején egy prostituált dühében levágta egy 67 éves férfi péniszét, mert az illető nem akart fizetni a szolgáltatásért. A nyomozók másnap ugyan megtalálták a levágott testrészt, de már túl késő volt ahhoz, hogy visszavarrják. Az "áldozat" ekkor beismerte, hogy hangszerkészítés közben megcsúszott a kés a kezében... A történetet azért találta ki a prostituálttal, mert a balesetet senki nem hinné el neki és esetleg elmeorvosintézetbe záratnák. A rendőrség az ügyet lezárta.

Gratulálunk

Bizonyára emlékeznek kedves olvasóim, hogy tavaly októberben a "Vakok Világa" hasábjain megemlékeztem dr. Tegyei Jenőné szül. Ábel Vilma gyógypedagógus életútjáról vasdiplomájának átvétele kapcsán.

A sors kegye folytán a kiváló tanárnő ez év augusztus 25-én megkapta rubinoklevelét, melyet képviselőjében fia, dr. Tegyei Imre egyetemi tanár vett át.

E rendkívüli tiszteletadás a 70 éve megszerzett pedagógusi diploma birtoкосát illeti. Tisztelői és volt tanítványai nevében szívből gratulálunk a közmegebecsülésnek örvendő idős tanárnőnek. (Németh Tamás)

Tankönyvek mágneselemezen

Az alábbiakban felsorolt iskolai tankönyvek csak digitalizálva vannak. Át-

venni ezeket a file-okat a Számítástechnikán lehet. Itt egyéb könyvek digitalizálására is van mód, érdeklődésüket örömmel fogadjuk.

I. gimnázium

Dr. Mohácsy Károly: Magyar irodalom - 15100/12

dr. Peiffer Ádám: Kémia I. kötet

II. gimnázium

Honti Mária-Jobbágné A. Katalin: Magyar nyelvtan a gimnáziumok I. oszt. szám. 13203

Újvári Pál: Történelem 15204/1

Walter Mária: Történelem I. (középiscola) 13204/2

Szerző nélkül: Irodalmi szöveggyűjtemény

Lénárd Gábor: Biológia 13208

Dr. Próbald Ferenc: Földrajz 13231/4

Dr. Kajtár Márton-Dr. Varga Ernő: Kémia 13207

III. gimnázium

Závodszy Géza: Történelem 13304/2

Dr. Lénárd Gábor: Biológia III. 13311

Szerző nélkül: Irodalmi szöveggyűjtemény 15301/F

Dr. Mohácsy Károly: Irodalom (Középiscola II. osztály) 15300

Dr. Boksay-Dr. Csákváry-Dr. Kónya: Kémia a középiskolák II. oszt. szám. 13307

Z. Orbán Erzsébet: Kémia III.

Dr. Beke László: Műalkotások elemzése 13112

Újvári Pál: Történelem 15304

Horgas Béla-Levendel Júlia: Irodalom 34996/1990XIV

IV. gimnázium

Szerző nélkül: Irodalmi szöveggyűjtemény gimn. IV. oszt. I. kötet

Szerző nélkül: Irodalmi szöveggyűjtemény gimn. IV. oszt. II. kötet
Dr. Madocsi László: Irodalom gimn. IV. oszt. 13400/2

Szakközép Iskola

I. osztály

Bedó László: MATEK
Bodán Zoltán-Csuri József: MATEK feladatgyűjtemény
Bevezetés a számítástechnikába

Az Árueledés árváltozásairól

1996. évi Braille-naptár:50,-
"Mónika" pontírógép (csak tagoknak két évente):9.000,-
Rakéta karóra:1.000,-
60 perces Maxell magnókazetta: .111,-
60 p Gold Star magnókazetta:74,-
90 p Gold Star magnókazetta:111,-

Meghívó

A Gyógymasszór Szakcsoport 1995. november 25-én 15 órától Katalin-bált rendez. A műsorban fellép az Orient Dixieland együttes és a Mulattató zenekar. Tombola - Büfé! Jegyek 100 Ft-os áron a helyszínen kaphatók. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség!

Felhívások, közlemények

Az 1995. évre meghirdetett irodalmi pályázat kiértékelése folyamatban van.

Kérjük a pályázók szíves türelmét, az eredményről csak a decemberi, vagy a januári számból értesülhetnek.

A MGVYOSZ számítástechnikai osztálya alapfokú számítógépezői tanfolyamokat szervez, melyre minden érdeklődőt szeretettel várnak. Megfelelő érdeklődés esetén haladó tanfolyam is indul.

A részvétel feltétele: gépírási ismeret.
Érdeklődni és jelentkezni Barabás Zsoltnál lehet a 121-0440/103 melléken.

Hirdetések

Pest környéki, 26 éves látó fiatalember kis szépséghibával megismerkedne vak vagy gyengénlátó, 25-30 év közötti hölgygel házasság céljából. Válaszokat pont vagy síkírásban "Családcentrikus" jelíggel a szerkesztőségbe kéri.

71 éves nem látó férfi keresi annak a 60-65 év körüli hölgynek ismeretségét, aki saját családi házába élettársi kapcsolatba lépne. A válaszokat síkírásban kéri a következő címre: Jernei Tibor, Monorierdő, Tölgyfa u. 5-7.

Kutyakozmetika! Vakvezető kutyák kedvezményes kozmetikai ellátását (fürdetés, fésülés, körömvágás, fültisztítás, bolhairtás, stb.) vállaljuk háznál illetve a III., VIII. és XV. kerületi kozmetikánkban Telefon: 112-8811, 19-21 óra között.

"GRANDOPTIK" olvasó-író készülék új állapotban eladó. Érdeklődni lehet a 0648 319-648 vagy a 343-7028-as telefonszámokon.

Lak István

Végső búcsú Monostori Józseftől

Sokan ismerték, szerették a sorstársak közül. Tanítványai tisztelték a jókedvű tanárt, aki diákjait emberségre és hazaszeretetre nevelte.

Monostori József 1912. március 19-én született a Torontál megyei Versecen. Az első világháborút követően családjával együtt átkerült Magyarországra. Érettségi után, 1933-ban felvették a szegedi egyetem bölcsészettudományi karára. Látásának romlása miatt egyetemi tanulmányait nem tudta befejezni. Később egy szállítmányozási vállalatnál dolgozott, ahol kamatoztathatta német nyelvtudását. Még egyetemista korában idegenvezetőként gyakran kalauzolt Szegedre látogató német kirándulókat. A német mellett az olasz nyelvet is elsajátította. 1946-ban felvették a budapesti Gyógypedagógiai Tanárképző főiskolára, ahol tanulmányait kitűnő eredménnyel fejezte be. Látását ekkorra már teljesen elveszítette.

1943-ban az akkori Vakok Szövetségének tagja lett. 1950-től kezdve 25 éven át irodalmat és történelmet tanított a vakok általános iskolájában.

Első házasságából két lánya született. Elvált, de később újra megnősült. Második feleségét korán elveszítette. A harmadik házasság hozta el számára a teljes

boldogságot: Ilonával 30 éven át éltek harmonikusan. 1966-ban alapító tagja volt - feleségével együtt - szövetségünk budapesti turista szakosztályának, s nyugdíjba vonulása után még aktívabban részt vett programjaikon. Budapest- és Pest megye küldötteként bekapcsolódott az egyesületi életbe is.

Monostori József 1995. szeptember 20-án hunyt el, hosszantartó betegség következtében, életének 84. esztendejében. A Farkasréti temetőben a római katolikus vallás szertartása szerint helyezték örök nyugalomra október 2-án. Koporsójánál dr. Méhes József, a Vakok óvoda-, Általános iskola- és Diákotthona nyugalmazott igazgatója búcsúzott tőle a kollégák, a pályatársak nevében. A tanítványok, a sorstársak és a turisták nevében Pinviczki György, az MGYOSZ Budapest- és Pest megyei Szervezetének elnöke búcsúzott Monostori Józseftől. Gyászolják felesége és családja, tanártársai és sorstársai, barátai és ismerősei. Emlékét megőrizzük!

Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik szeretett és felejtethetlen férjem, Monostori József temetésén részt vettek, sírjára koszorút és virágot helyeztek el, és búcsúzó szavaikkal méltatták férjem munkásságát - Monostori Józsefné

Szerkesztőség munkatársai: Lak István és Fehér István
Telefon: 1210-440/114-es mellék. Az újság előfizethető a megyei szervezeteknél egész évre 350 Ft-ért a tárgyévot megelőző november 30-áig, félévre 175 Ft a tárgyév II. féléve előtti május 15-éig

ÚJDONSÁG MAGYARORSZÁGON

a **BE-BA** márkanévű rugalmas műanyagból kifejlesztett, peremezett csomagtartó védőhuzat. Kímélje és védje csomagtartójának kárpitját a szennyeződésektől, sérülésektől!
A BE-BA könnyen behelyezhető, kiemelhető, tisztítható.

**Behérkakas Bt., 2200 Vecsés,
Gammel József u. 6. Tel.: 06-29-350-631**

Megrendelhető rögzítőn, szállítás cégeknek minden pénteken, magánszemélyeknek szombaton. Pontos címre szállítás!



Raktárról való szállítás a következő típusokba:

Opel Corsa (4.990.-Ft+ÁFA),

Opel Astra Caravan (4.490.-Ft+ÁFA)

Lada Samara (4.890.-Ft+ÁFA)

Bármilyen egyéb gépkocsitípushoz

a rendeléstartól számított két héten belül szállítunk!

Ajándékozzon autójának **BE-BA csomagtartó védőhuzatot!**

Beszéljük meg forintban!

A MATÁV Hungary Direct szolgáltatásának nagy előnye az, hogy a külföldről történő telefonhívásokhoz nem kell valutát felhasználni. Egyszerűen csak fel kell hívni a Hungary Direct közvetlen vonalát, ahol a budapesti központ R-beszélgetésre kapcsolja a hívott felet.

R-beszélgetéskor a hívott fél - ha vállalja - utólag, telefonszámláján, forintban fizeti a hívás költségeit.

Hívókártyával mindez legalább ilyen egyszerű, a számlát pedig Ön fizeti itthon forintban.

Hungary Direct igénybe vehető

Hungary Direct hívószámai (Magyarországra bejövő)

USA (AT&T)	1 800 352 9469
USA (MCI)	1 800 925 0036
USA (USSprint)	1 800 473 9257
Ausztrália*	1 800 881360
Ausztria**	022 903 036
Belgium*	078 11 0036
Csehország*	0042003601
Dánia	80 01 0036
Dél Afrika	0800990036
Egyesült Arab Emírátságok*	800 1136
Egyesült Királyság (BT)	0800 890036
Egyesült Királyság (Mercury)	0500 890036
Finnország**	9800 1 0360
Franciaország*	19 0036
Görögország**	008003611
Hollandia*	06 0220236
Hongkong*	800 00 36
Írország*	18 0055 0036
Ízrael*	177 360 2727
Japán*	0039 361
Kanada*	1 800 463 8810
Koreai Köztársaság (KT)	009 0036
Koreai Köztársaság (DACOM)	003 93 61
Németország*	0130 80 0036
Norvégia*	800 19936
Olaszország*	172 0036
Oroszország + #	810 800 497 7288
Portugália	05 05 0036
Spanyolország*	900 99 0036
Svájc	155 50 03
Svédország*	020 799 036
Szingapúr	8000 360 360
Szlovákia**	0042003601
Törökország*	00 800 361177
Új-Zéland	000 936

* Nyilvános állomásról kezdeményezett hívás esetén a távbeszélő-fülkén feltüntetett pénzermét kell bedobni a készülékbe, azonban a beszélgetés végén a pénzérme visszaesik

** Nyilvános állomásról kezdeményezett hívás esetén meg kell fizetni a helyi beszélgetés díját, Ausztriában: 0,65 Groschen / perc, Finnországban: 0,49 FM / 3 perc, Görögországban: 10 görög Drachma/beszélgetés, Szlovákia: 2 Korona/beszélgetés

+ csak Moszkvából és # csak előfizetői állomásról hívható


MATÁV



Hungary Direct

FEHÉRKAKAS

Műszaki, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
Vecsés, Gammel József utca 6.
Tel.:06-29-350-631, Tel/Fax:201-6111

Műszaki szolgáltatások

- ☞ Számítógépek és hálózatok telepítése
- ☞ Számítástechnikai eszközök javítása
- ☞ Szervíz
- ☞ Szaktanácsadás, oktatás
- ☞ Számítástechnikai segédanyagok

Nyomdai szolgáltatások

- ☞ Reklámfotók, reklámanyagok
- ☞ Szórólapok készítése

- ☞ Irodabútorok, irodai berendezések,
- ☞ Telefonok árusítása

